

**BIEWER – TRÍBAREVNÝ
JORKŠÍR Z NĚMECKA**

**JAK CESTOVAT
SE PSEM?**

CHODSKÝ PES

pes
PŘÍTEL ČLOVĚKA

7
2015

Cena: 52 Kč
Pro předplatitele: 47 Kč
Ročník: 60

Elegance **BRIARDA**

BANDOG – pes pro praxi?

AGILITY pro každého!

Připravujeme se
na porod

Chodský pes

Nečinnost je pro něj utrpením

Ve svých vyprávěních a povídkách popisoval chodského psa (chodského ovčáka) Jindřich Šimon Baar (představitel realismu, tzv. venkovské prózy). Představoval toto plemeno v souvislosti se svým milovaným Chodskem a podle něho se toto plemeno mělo zachovat nejvíce v okolí Klenčí. Později se sbíraly další a další informace o tomto malém ovčáckém plemeni, které bylo již dříve nazýváno chodský pes nebo někdy chodský ovčák. Vždy bylo popisováno jako velmi bystré, otužilé a všestranné a vysloužilo si přezdívku „nenáročný venkovan“.

Myšlenka na „znovuzrození“

či obnovu tohoto plemene napadla českého spisovatele a přírodovědce doc. Ing. Dr. Viléma Kurtze, který zaslal Ing. Janu Findejsovi dobové fotografie několika původních plemen psů, o kterých si myslel, že by stálo za pokus tato plemena regenerovat. Ing. Findejse nejvíce za-

ujal právě malý chodský pes ovčáckého typu. V roce 1984 zveřejnil výzvu s fotografiemi psů, a opravdu se ozvali jednotlivci, kteří měli o tomto plemeni informace, a dokonce i dva majitelé těchto psů. Ing. Findejs byl nadšen vizí regenerace staronového plemene a sestavil plán pro jeho obnovu.

Na Barance

V roce 1985 se v chovatelské stanici na Barance Leopolda Hykla v Otaslavicích narodil první registrovaný vrh chodského psa (2 psi a 4 feny) a následně v roce 1986 vrh druhý (3 psi, 3 feny). Od samého počátku regenerace bylo cílem odchovávat zdravé, temperamentní

a odolné psy se všestrannou upotřebitelností. Výborné hlídače, společníky za každých podmínek – prostě ideální rodinné hlídací psy. Je pozoruhodné a z hlediska počátku chovu chodského

Bessy – zakladatelka chovu chodského psa

Car na Barance

psa velmi důležité, že všech 12 jedinců narozených z prvních dvou vrhů (a následně i další) odpovídalo požadavkům na regeneraci chodského psa. Všichni měli požadované zbarvení black and tan, tedy černé se znaky. Ideální bylo i ustálení požadované kohoutkové výšky 50-56 cm a hmotnost 16-25 kg. Již tato skutečnost svědčí o tom, že mezi blízkými předky zakladatelů chovu dnešního chodského psa nebyli čistokrevní jedinci německého ovčáka ani jiného již uznaného plemene. Nebylo by to možné z hlediska zákonů dědičnosti – genetiky. Nabízí se fakt, že chov chodského psa započal na jedincích, kteří byli ustálení z důvodu dřívější reprodukční izolace. Naštěstí pro českou kynologii byli ustálení v požadovaných plemenných znacích prokazujících odlišnost od ostatních uznaných plemen.

Další vývoj v chovu chodského psa

Od prvního vrhu v roce 1985 do konce roku 1990 se narodilo celkem 90 štěňat z 16 vrhů. Ani jednou se neobjevilo nestandardní zbarvení, atypický výraz, krátká srst, poloklopené ucho, nežádoucí povahové projevy, zdravotní problé-

Bessy na Barance, rok 1989

my aj. Jen několik z předvedených jedinců mělo kohoutkovou výšku větší, než bylo žádoucí (ideální je maximálně do 56 cm). I přesto se po jejich využití v chovu požadovaná výška ustálila.

Pro oživení krve byli do chovu zařazeni další jedinci, kteří opět museli splňovat výše uvedená kritéria. V roce 1991 to byl pes Brix (zakladatel III. linie), v r. 1996 Alex (IV. linie) a v r. 1996 Harry

Asta na Barance

Asan na Bylinkách, rok 1989

(V. linie), a dále tři feny Dina, Betty a Jeni v letech 1993, 1994 a 1995 – všechny vždy na jediný vrh.

Na doporučení chovatelského kolegia výbor klubu v roce 2000 schválil, že do chovu chodského psa již nebudou připuštěni žádní další „regeneráti“ – tedy jedinci bez prokázaného původu.

Jak je to s velikostí chodského psa?

V posledních několika letech, zejména však poslední dva roky, se trochu „uhýbá“ od základní myšlenky Ing. Findejse, kdy byl kladen hlavní důraz na typ plemene, na jeho výšku a tělesnou stavbu. Šlechtili jsme „malého ovčáka“. Chodský pes má být opravdu „středák“ s kohoutkovou výškou u fen 49-52 cm a u psů 52-55 cm (povolena je tolerance maximálně ± 2 cm a s hmotností 18-25 kg. Pes má mít lehký, pružný a prostorný krok a dynamický posun končetin. Vlivem nevhodného sestavování chovných párů (bez ohledu na předky aj.) a také bohužel i posuzování chodských psů na výstavách bez ohledu na standard z hlediska ideální výšky pro toto plemeno se výška chodských psů (zejména psů, u fen je to statisticky lepší) pohybuje na horní hranici a někdy i nad přípustnou tolerancí. S tím souvisí samozřejmě odklon od požadované tělesné stavby CHP. Výsledkem jsou jedinci vysokí, nohatí, bez síly kostry, úzkých hrudníků, s tím souvisí i delší čenichová partie, delší ucho, jiný poměr mozkovny a čenichové

partie... Také se objevují jedinci těžcí, s neušlechtilou „tězkou hlavou“, v pohybu „vázaní“, bez požadovaného lehkého vytrvalého dynamického pohybu. Prostě dnes u mnoha jedinců, ač výstavně úspěšných, chybí požadovaný výraz CHP. Když si dělám statistiky uchovněných a v chovu využívaných plemenků, z více než 70 % jsou to jedinci s kohoutkovou výškou 57 cm, a to je pro mě alarmující. Již máme natolik velkou chovnou základnu, aby se tato situace mohla řešit důkladnějším výběrem jedinců pro využívání v chovu.

Současný trend ale nemůže zapomenat na to, jakého chodského psa jsme tvořili. Nechci se dočkat toho (a již jsem to párkrát slyšela), že někdo bude o standardním jedinci říkat: „Je hezký, ale nějaký malý...“ a přitom

jde o **standardního chodského psa**. Pes může být sebehezčí (pokud jde o kvalitu srsti, znaky, sytý pigment, sílu kostry...), ale je-li to pes 58 cm velký, a jistě tedy těžší než 30 kg, není to prostě **typický představitel chodského psa!** Komu se líbí **velcí ovčáčtí psi**, má velkou možnost výběru z jiných plemen.

Jak je to se znaky choďáka?

Druhou věcí, kterou je třeba v chovu CHP více hlídat a selektovat z hlediska fenotypu, je rozložení znaků. **Velmi důležitou roli opět hraje posuzování tohoto znaku na výstavách, kde se má při posuzování striktně dodržovat standard plemene. Standard CHP uvádí tyto vady: výrazně světlé znaky, znaky extrémně rozšířené na hlavě a hrudi a znaky vyskytující se mimo**

predepsané partie, znaky chybějící nebo viditelně ubývající ve více partiích. . . Při výkladu vždy prezentují, že znaky u CHP musí být jasné viditelné ve všech partiích minimálně z pěti metrů. Nelze hodnotit psa známkou výborný, když se musí zblízka zkoumat, zda jsou znaky vyvinuty/založeny na hrudi, pod krkem, v některých případech dokonce na lících či nad očima. **Jedinec, který se zdálky jeví jako „černý pes“ s lehce založenými znaky na končetinách, není standardní chodský pes.** Stejně tak nelze kladně hodnotit jedince, který má viditelně znaky „prokvetlé/prolínající se“ na lopatkách, stehnech nebo pod krkem

a na celé hrudi. Výrazným nedostatkem jsou také světlé znaky. Maximálně je přípustná slámově žlutá. Nelze kladně hodnotit barvu znaků našedlou, bez náznaku oranžové, cihlově červené nebo alespoň žluté barvy.

Jak problémy řešit?

Chodáci jsou již na úrovni dostatečně rozšířeného plemene, a proto i při zařazování jedinců do chovu a následně při jejich využití v chovu musíme být daleko důslednější. Na bonitacích není výjimkou zařazování jedinců s hraniční únosností z hlediska rozložení znaků jen na výjimku (maximálně na 1 vrh). Stejně tak by tomu mělo být i při posuzování na výstavách. Chov chodského psa je na dobré úrovni, ale ne zase na takové, aby na MV a NV, kde je posouzeno 20-30 jedinců, byli všichni výborní nebo maximálně 5 VD, nebo aby na klubových výstavách, kde je 100-150 jedinců, bylo například jen 20 VD, a žádný se známkou dobrá. Potom se stává, že ve třídách vítězů můžeme vidět třeba 10 jedinců, o nichž by si laik – nadneseně řečeno – mohl myslet, že to snad není jedno plemeno. Ano, chodáci jsou velmi oblíbeni zejména pro svou výbornou, vyrovnanou a všestrannou povahu. Musíme stále dbát na stav zdraví plemene, ale chceme přece i pěkné a standardní chodské psy.

Jak je na tom chodský pes se zdravím?

Od roku 1997 jsme u chodského psa zavedli povinné rentgenování kyčelních kloubů a výsledky zohledňujeme při zařazování jedinců do chovu. Povolen je výsledek maximálně II. stupně. Tato selekce se ukázala jako správná cesta, což dokazují léta zpracovávané výsledky a vyhodnocení. V posledních 10 letech také hlavní poradce chovu shromažďuje a vyhodnocuje pro chovatelské kolegium dotazníky sledovanosti zdraví, které majitelé chodských psů vyplňují a zasílají. Veškeré výsledky a informace jsou také prezentovány a poskytovány k nahlédnutí na členských schůzích klubu, které jsou pořádány každoročně. Od loňského roku náš klub nově zavedl tzv. zdravotní plán. Je vypracován přehled vytypovaných případ-

ných onemocnění či dědičných chorob s odkazy na veterinární kliniky a přehledy typů odebrání vzorků. Na podporu absolvování těchto dobrovolných vyšetření byl vypracován tzv. motivační plán; každý majitel absolvující některé z těchto dobrovolných vyšetření má nárok na finanční příspěvek od klubu.

Péče o srst

Chodský pes má dlouhou srst (minimálně 7-10 cm) s hustou podsadou. Takový typ osrstění chrání psa před horkem i před nepříznivým mrazivým nebo deštivým počasím. Nevyžaduje žádných stříhových úprav. Není třeba každodenního česání, ale je vhodné srst pročesat jednou týdně. Důkladně češeme srst v oblasti krku, u uší, na zadní straně hrudních i pánevních končetin, kde je srst nejdelší. Kartáčování je vhodné také z důvodu masírování pokožky. Chcete-li mít u psa krásnou lesklou a zdravou srst, je kartáčování nutné. Chodský pes líná cca 1x za 7 měsíců, a to nárázově a intenzivně. V období línání je třeba uvolněnou srst důkladně vyčesávat. Přelínání je krátkodobé, v té době je vyčesáno opravdu dost srsti. Mezi obdobími línání chodský pes opravdu srst nepouští a je z tohoto hlediska úplně ideálním psem na údržbu či případný pobyt v bytě.

Jakou má mít chodský pes povahu?

O vynikajících povahových vlastnostech, zejména z hlediska všestrannosti, již bylo řečeno i napsáno mnoho. Nejen z hlediska vzhledu (ideální střední kohoutková výška, skladnost, hmotnost,

Chodský pes je skvělý rodinný pes a parťák se smyslem pro humor.

Porovnání hlav

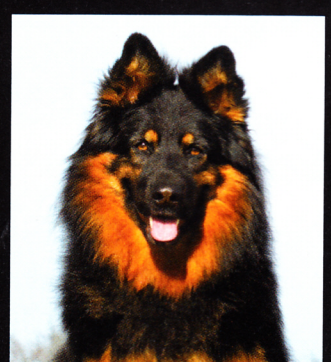
Dlouhosrstý německý ovčák

Bílý švýcarský ovčák

Belgický ovčák tervueren

Chodský pes

Foto: Walterová, Z. Erretová, A. Juraková, M. Schwarzová

přůmerná náročnost na množství krmení, líbivý vzhled atd.), ale zejména právě z důvodu svých vynikajících povahových vlastností je chodský pes stále oblíbeným plemenem a jeho popularita stoupá nejen v rámci české kynologie, ale velký zájem je i v zahraničí.

Povahově je chodák velmi temperamentní, ovladatelný, dobře se učí. Je vynikajícím hlídačím, doprovodným a rodinným psem schopným i náročného výcviku, je naprosto neagresivní, přátelský, avšak dostatečně sebejistý, věrný a oddaný. Hodí se pro všechny zájemce, kteří chtějí bezproblémového hlídače a kamaráda, mají zájem o sportovní kynologii a jsou ochotni svému psu věnovat dostatek času. Chodský pes není plemeno, které je určeno výhradně pro zkušené kynology. Mohou si ho pořídit i začátečníci, mládež, rodiny s dětmi, fyzicky ho zvládne i starší populace.

Chodský pes je velmi vytrvalý a houževnatý. S jeho tělesnou stavbou těla a výškou souvisí jeho mrštnost a rychlost, proto je skvělým sportovním psem vhodným na agility, tanec se psem i flyball. Zůstal ovčáckým psem v tom nejlepším slova smyslu. Je schopen všestranného výkonu (stopa, poslušnost, obrana) podle národního i mezinárodního zkušebního řádu, záchranářského i lavinového výcviku či pastevevství.

Každoročně probíhá na úrovni Klubu přátel chodského psa vyhlášení soutěže Chodský pes ve výkonu, a opravdu se mají mnozí jedinci čím prezentovat a potvrzují tak všestrannou pracovní povahu svého plemene. Velmi potěšující jsou také informace ze zahraničí, kde mají mnozí právě s chodským psem úspěchy, a to zejména v alternativních sportech nebo ve speciálním výcviku.

Současnost chodského psa

Chodský pes a s ním jeho majitelé i chovatelé oslaví v letošním roce 30. výročí prvního registrovaného vrhu tohoto plemene, a v příštím roce, tedy v roce 2016, budeme mít 25. jubileum vzniku Klubu přátel chodského psa. K této příležitosti plánujeme uspořádání I. evropské výstavy chodských psů. Pevně věříme, že účast a prezentace bude neméně perfektní, než byla prezentace chodských psů na loňské Evropské výstavě psů (FCI) v Brně, a přispěje tak k uznání tohoto plemene.

Díky vynikajícím povahovým vlastnostem je chodský pes stále oblíbenějším plemenem.

Počet odchovaných jedinců již přesáhl 4000 zápisů, a to za přispění více než 230 chovatelských stanic, které se chovem chodského psa zabývají. Chovatelská základna je již dostatečně velká, v chovu se neprovádí úzká příbuzenská plemnitba. Za posledních pět let chovu je ročně využito 40 až 50 plemeníků, což je velmi příjemné číslo. Využitelnost plemeníků se samozřejmě mění s ohledem na jejich věk, priority v chovu CHP, vyhodnocení odchovů a podobně.

Velký dík patří všem, kteří se podílejí na fungování našeho klubu, který – na rozdíl od většiny jiných chovatelských klubů – stále více a více rozšiřuje svou členskou základnu. Klub přátel chodského psa sdružuje chovatele, majitele a příznivce chodských psů. Zavedlo se každoroční vyplňování dotazníků zdraví CHP (napomáhá sledovat případné nemoci, poranění, úhyny a anomálie v povaze) a jejich vyhodnocování. Zahraniční členové našeho klubu již nejsou výjimkou. Je potěšující, že několik z nich se aktivně účastní našich akcí, a zároveň pomáhají s propagací chodského psa v zahraničí.

Naše velké poděkování a úcta patří Ing. Janu Findejsovi za jeho trpělivost, vynaložené úsilí a vůli při organizování počátků chovu našeho chodského psa. Jistě by byl velmi pyšný na současnou pozici chodského psa v české kynologii, a plným právem.

Budoucnost chodského psa

Na konci roku 2012 náš klub podal prostřednictvím ČMKU na FCI žádost o mezinárodní uznání chodského psa. Splnili jsme všechny dané podmínky pro možnost uznání nového plemene. Přípomínky a doplňky, které byly vyžádány ze strany FCI, jsme zpracovali a předali. Když k tomu připočteme vynikající a velmi dobře hodnocenou prezentaci chodských psů na Evropské výstavě 2014 v Brně, doufáme a věříme, že bude chodský pes FCI prozatímne uznán a zařadí se mezi ostatní uznaná plemena, kam jistě právem patří.

Chodský pes v rukou dobrého majitele umí dělat jen a jen radost. Můžete s ním prožít několik let bez jakýchkoli problémů, lásku a péči, kterou mu věnujete, vám mnohonásobně vrátí.

Jana Kudrnáčová ■

předsedkyně a poradkyně chovu Klubu chovatelů chodského psa
Foto: archiv autorky a KPCHP

Fotosoutěž

Chodský pes na fotografii

Chodský pes je nejen nejstarším českým národním plemenem, ale také ztělesněním oddanosti, poslušnosti, věrnosti a nefalšovaného přátelství. Jeho krása se snoubí s ideálním charakterem pracovního i rodinného psa, proto se chodský pes stává čím dál oblíbenějším plemenem u nás. Snímky svých věrných chodských kamarádů spolu se svým jménem a poštovní adresou nám posílejte na fotosoutez@pespriteclloveka.cz do 8. července. Vybrané odměníme tříměsíčním předplatným. Foto: L. Fejerová

Chodák je závislák na pánovi

Klasický
výcvik

Endy Bryvilsár (Edík), nar. 22. 12. 1994, o. Ch. Birri Chodský pes, m. Ch. Bela na Bylinkách, chov. J. Kudrnáčová. Výstavy: český šampion, český junior šampion, 5x res. CAC, 12x CAC, 3x BOB, klubový vítěz, vítěz speciální výstavy. Zkoušky: ZOP, ZPU2, ZZZ, RH-E, ZM, ZVV2, IPO3, SchH1, ZPS1

Vždy se mi líbili dlouhosrstí němečtí ovčáci, ale v době, kdy jsem se pro psa rozhodovala, jsem nevěděla, kde sehnat kvalitní chlupaté štěně, hezké i vyrovnané v povaze, aby se s ním dalo cvičit. Pak jsem v časopise PPC uviděla fotografii, na které vedle sebe seděly fena německého ovčáka a fena chodského psa. Chovatelka a majitelka obou fen uváděla rozdíly mezi plemeny, a v tu chvíli jsem věděla, že chodák je to pravé pro mě – ovčácký typ, dlouhá srst, ochota spolupracovat s člověkem a v neposlední řadě i trochu menší velikost než německý ovčák.

Plánovala jste tedy už při výběru prvního chodského psa Endyho výcvik?

Už když jsem se domlouvala s chovatelkou a dávala si záznam na své první štěně CHP,

Chodský pes je pro svého pána schopen udělat opravdu mnohé a lehce se nechá nadchnout pro jakoukoli aktivitu. Je to pes srdcař, a má-li takového i majitele, stanou se týmem snů. Nejen úspěšným, rozhodnou-li se závodit, ale hlavně spokojeným v běžném životě. Šárka Skřivanová bezesporu srdcař je, a i proto má chodáky, kteří složili i ty nejvyšší zkoušky z výkonu – ZVV3 či IPO3. Ale hlavně – je jim spolu dobře. A proč si vlastně vybrala jako svého parťáka právě chodského psa?

plánovala jsem věnovat se s ním výcviku. Chodáka jsem do té doby nikdy na živo neviděla, proto jsem výběr štěněte nechala na chovatelce. Vybrala pro nás úžasného pejska se skvělou povahou. A tak se k nám do rodiny téměř po roce čekání dostal Endy. Jen pro zajímavost, byl to syn oné fenky z fotografie v časopise.

Kdy jste s ním začala cvičit?

Endyho jsme si přivezli domů začátkem února roku 1995. Vzhledem k tomu, že jsme měli doma dvě desetiměsíční dcery, bylo v prvních dnech třeba začlenit Endyho do rodiny a zvyknout si na to, že je u nás ještě o jednoho prcka víc. Byla to skvělá socializace, malé děti, všude s námi chodil, často jsme si hráli a podobně. Vzhledem k tomu, že byla zima a sníh a na stopy se nedalo, bylo to spíš hraní doma. Na cvičák jsme poprvé vyrazili, když byly Endymu čtyři měsíce. Ale i tam jsme praktikovali výcvik hrou, začali jsme pomalu se stopami.

Spíš šlo o to, že jsme měli odborný dohled a nedělali jsme zbytečné začátečnické chyby. Pokud jde o obrany, v tuto chvíli to bylo jen o tom, probudit v něm kořistnický pud.

Co Endyho bavilo nejvíc – stopy, poslušnost, či obrany?

Endyho bavilo úplně všechno, co jsme mohli dělat spolu. Byl to velmi kontaktní pes a pro paničku by udělal všechno na světě. Miloval stopy a poslušnost, protože to pro něho byla stále hra, zabrousili jsme trochu i do záchrannářiny. Jeho „Achillovou patou“ byla obrana, jak už to ostatně u chodáků bývá... Ovladatelnost na obranách byla super, ale bojovnost a tvrdost mu nebyly tolik vlastní.

Jak tehdy závodníci a pejskaři reagovali na chodského psa?

V době, kdy jsme s Endym začali jezdit po závodech, se chodák ve startovním poli téměř nevyskytoval. Poznámek o „chlupatých veverkách“ jsme slyšeli nepočítaně. Jelikož od nás nikdo nic nečekal, mohli jsme jen překvapit.

I svého druhého chodáka Garnyho, syna Endyho, jste si již vybírala na výcvik?

Garnyho jsme si brali hlavně jako dalšího člena rodiny, s tím úmyslem, že pokud by se nám při výcviku dařilo, měl jít ve šlépějích svého otce Endyho, kterému bylo v té době už téměř 9 let.

S Endym jste složila v jednom roce ZVV1 a IPO3, s Garnym IPO3 a o rok později ZVV3 a SchH/VP3. Co pro vás bylo v pří-

pravě nejtěžší, a kde to naopak psi dávali „levou zadní“?

Oba kluci měli moc rádi pachové práce. Stopa IPO3 má víc lomů a různé předměty, ale je jen hodinu stará, stopa ZVV3 má jen dva lomy a dva předměty, nebylo co řešit, pouze jsme protáhli čas. V poslušnosti jsme se nejdřív naučili jednotlivé cviky, a pak jsme je skládali dohromady podle toho, na jakou zkoušku jsme se zrovna chystali. Nebyl problém třeba na předváděčce udělat sestavu složenou ze cviků podle IPO3 a ZVV3. Nejtěžší cvik pro nás byl vysílání psa do dvou směrů v přírodním terénu (mimo cvičák). Jelikož

Garny Cidabro (Robin), nar. 15. 6. 2003, o. Ch. JCh. Endy Bryvilsár, m. Cedra Cidabro, chov. A. Daňková. Výstavy: výborný. Zdrav. vyšetření: RTG DKK 0/0. Zkoušky: ZZO, ZOP, ZPU1, ZVV3, IPO3, SchH/VPG3, Fpr3, ZPS1, FH2

jsou chodáci takoví závisláci, nemohli pochopit, proč musejí ode mě odbíhat pryč. Byť tam byla motivace na balonek, který oba milovali, od paničky se jim odbíhat nechtělo. Obrany se hodně liší, IPO je akčnější, což nám celkem šlo, na obranu ZVV3, kde je hodně klidových fází, jsme museli trénovat víc, aby byl pes schopen odkousat i z klidu.

Mnoho lidí se bojí, že cvičení podle tak rozdílných zkušebních řádů vede ke „zmatení“ psa. Jaký na to máte názor?

Já jsem se psy vždy cvičila podle všech zkušebních řádů, s Endym jsme zabrousili i do záchrannáři, a nezdálo se, že by jim to nějak motalo hlavu. Případalo mi, že je to pro psy spíš zajímavější a rozmanitější. Některé cviky byly náročnější, jiné zase oddechové. Před zkouškou šlo jen o to, poskládat potřebné cviky dohromady. Na druhou stranu jsme neabsolvovali žádné výběrové závody nebo mistráky, tak nemohu posoudit, jak by to fungovalo u psa, kterého je potřeba udržet na nejvyšší úrovni, někdy i několik sezon.

Kterou zkoušku z těch tří vrcholových považujete za nejtěžší a proč?

Za nejtěžší a zároveň i nejhezčí zkoušku považuji ZVV3. Stopa není nijak složitá, ale poslušnost je velmi rozmanitá, jsou tam celkem náročné cviky, posunky na dálku, žebřík v obou směrech, vysílání ve volném prostoru do dvou směrů (mimo cvičák) apod. Pes musí být 100% koncentrovaný na psovoda, aby mu neunikl žádný pohyb ruky. Obrana je náročná na vzruchy a útlumy – kousání, dlouhé hlídačky, kdy je psovod schovaný v úkrytu, a opět kousání z klidu, což je u chodáka, který jde po zákusu a pouštění brzy do útlumu, velmi náročné. Pes musí pracovat hodně samostatně. U zkoušek SchH/VPG byla podmínka mít na obraně minimálně 80 bodů, aby pes mohl postoupit dál, tak s tím také člověk musel počítat.

„Vypekli“ vás kluci na nějakém závodě či zkoušce?

Musím říct, že na kluky bylo vždy spolehnouti, a to, co se naučili v tréninku, byli ochotni a schopni předvést i na závodech a na zkouškách. Nikdy jsme neřešili změnu prostředí – bylo jim úplně jedno, kde cvičí. Ale na jeden nezdar si vzpomínám, i když už je to dávno. S Endym jsme nastoupili na stopu u zkoušky ZVV3, po trošku váhavém začátku se Endy moc pěkně rozešel, lom i předmět byly v pořádku,

poslední úsek byl ukázkový, jako by šel po namalované lajně. Už ze mě spadla nervozita a kochala jsem se, jak Endy pěkně šlape. Tak 20 metrů od konce stopy a od posledního předmětu najednou Endy vybočil ze stopy – kousek od stopy bylo rozryté místo od divokých prasat. Po povelu se sice vrátil zpět na stopu, ale tak po pěti krocích se opět vrátil na rozryté místo, a stopu jsme bohužel nedokončili. Jinak občas kluky vypeču já, například špatně hozeným aportem...

Na který svůj úspěch jste nejvíc pyšná?

Za svůj úspěch považuji hlavně to, že všechny naše kluky cvičení baví, na cvičák se těší, a to, co se naučí, jsou schopni předvést kdekoli. Jsem samozřejmě ráda za všechny trojkové zkoušky i za stopařské speciálky. Ale za své opravdu největší vítězství považuji, že jsem Garnyho naučila štekání vleže, na posunek na dálku. V počátečním nácvičku tohoto cviku jsem udělala chybu, kterou jsem pak velmi těžce napravovala, a to, že se mi to podařilo, považuji za největší úspěch. Mám radost i z toho, že při takovém počtu zkoušek, které jsme absolvovali, jsme pouze jednu zkoušku složili až na druhý pokus, jinak se nám to vždy podařilo hned napoprvé.

Dosáhnout takových met opakovaně není náhoda. Jak zní váš recept na „pracovního“ chodáka? Na co je potřeba brát ohled a na co dát důraz ve stopách, v poslušnosti a v obraně?

U chodáků se naštěstí zatím chov nerozděluje na výstavní a pracovní. Myslím si, že spousta chodáků má pracovní předpoklady, jen je majitelé moc nevyužívají. Chodák nemá v podmínkách k uchovnění žádnou zkoušku (jen na bonitaci je povahový test). I proto si chodáka pořizují někteří lidé, kteří třeba v minulosti měli pracovní plemeno, ale už se nechtějí věnovat výcviku, a přitom mohou mít chovného psa. Pokud si někdo pořizuje chodáka s úmyslem, že s ním bude cvičit, je samozřejmě výhodou, pokud se v jeho rodokmenu objeví předkové, kteří se ve výcviku osvědčili a ukázali vyrovnanou pova-

hu. Je potřeba brát ohled na osobnost každého psa. Některý je dravější už od mala, některému chvilku trvá, než se projeví „v plné kráse“, některý k tomu prostě předpoklady nemá nebo je majitel neumí ze psa vytáhnout. Se stopami můžeme začínat už s malým štěnětem, socializace i výchova začíná také už od mala a pomaličku, formou hry, zařazujeme prvky, které později využijeme při výcviku. Obrovský důraz bych kladla na to, aby toto všechno probíhalo formou her a pozitivního tréninku. Pokud psa výcvik baví a na všechno si může přijít sám (samozřejmě s naší pomocí, o které neví), mnohem lépe si cviky pamatuje a pracuje ochotně a s radostí. Na poslušnosti je nejvíc vidět, jaká je vazba mezi psem a psovodem a jaké metody tréninku psovod používá. Když člověk nastupuje „na plac“, měl by sám být v pohodě a jít si to se psem užít. Chodák je velmi vnímavý a přebírá nálady psovoda.

Potkáváme dost chodáků, kteří mají problémy na obranách. Proč si myslíte, že tomu tak je?

Chodák je takový „šašek“, baví ho všechno, při čem si užije legraci. Nemá v povaze vrozenou dravost a tvrdost, kterou k obraně potřebuje. Navíc – pokud jde o obrany – psychicky trochu později dospívá. U obran se vyplatí nespěchat a dát psovi čas psychicky dospět. Je potřeba v něm od mala probouzet zdravé sebevědomí a v obranách nikam nespěchat. Chodák začíná opravdu kousat až tak po třetím roce věku. V obranách toho psovod až tak moc neovlivní, spíš je potřeba mít k sobě dobrého figuranta, protože ne každý je ochotný věnovat se chodákově.

Je chodák schopen i dnes konkurovat ostatním pracovním plemenům? Proč se podle vás s žádným na VZ nepotkáváme?

Myslím si, že chodák je schopen konkurovat ostatním pracovním plemenům v pachových pracích a v poslušnosti. Je to vynikající stopař, soustředí se na práci, je klidný a vyrovnaný. Výborně se hodí na speciální pachové práce (drogy), záchranářinu a podobně. Pokud jde o obrany, tam za ostatními pracovními plemeny trochu zaostává. Většina chodáků obrany miluje, ale tvrdost a razance není taková jako třeba u maliňáků. Chodák kouše spíš pro zábavu, chybí tam ta opravdovost. Pokud si někdo

pořizuje štěně už s tím, že by se s ním chtěl dostat na vrchol a jezdit po VZ a mistrovstvích, raději si pořídí jiné plemeno, se kterým bude mít větší šanci na úspěch. I u chodáků se najdou jedinci, kteří zvládnou obrany na pěkné body, ale je jich podstatně méně než například u malin či u německých ovčáků.

Dnes máte Zeeka Bryvilsár. Jaké s ním máte plány a cíle?

Já si nějaké plány moc nedělám. Budeme cvičit tak, aby nás to oba bavilo, a uvidíme, kam až to půjde. Zeeka hodně baví stopy a v rejstříku nám ještě chybí zkouška ZPS 2, tak uvidíme.

Zkusila byste srovnat chodáky se kterým mi jste cvičila a žila? Co měli společného a v čem byli rozdílní?

Všichni naši chodáci byli (a stále jsou) úžasní partáci do rodiny, pro kterou by dýchali. Všichni pracovali s obrovskou chutí a nasazením a byli blázní do balonků. Endy byl ve všech směrech vyrovnaný pes, rád se předváděl na výstavách i na placi při cvičení. Několikrát byl napaden cizím psem, ale nikdy na psy nezanevřel. Byl s každým kamarád, a kdo vzal do ruky balonek, byl jeho člověk a mohl s ním cvičit. Výborně se osvědčil jako vychovatel štěňat a mladých psů. Garmy byl trochu dominantní vůči cizím psům, což se zase příznivě projevilo při obranách, kde byl razantnější než Endy. Své přátele si pečlivě vybíral. Zeek se v povaze čím dál více podobá dědovi Endymu. Je to takový pohodář, který se hodně chce zavděčit a pro paničku by se rozkrájel.

Zeek Bryvilsár (Sidík), nar. 2. 2. 2010, o. Garmy Čidabro, m. Qwiky Bonny Bryvilsár, chov. J. Kudrnáčová. Zdrav. vyšetření: RTG DKK 0/0. Výstavy: 3x res. CAC, 2x CAC, vítěz memoriálu Ing. Findejse, nejhezčí pracovní pes klubové výstavy. Zkoušky: BH, ZM, IPO1, Fpr3, Upr2, ZPS1

Jaká je nejlepší motivace pro chodáka ke spolupráci s člověkem?

Tady je to velmi jednoduché. Chodák je lehké motivovatelný, kontaktní, a nejvíc ho povzbudíte, když mu dáte zřetelně najevo, že jste s ním spokojeni a že vám dělá radost. Pak je šťastný a dokáže pro vás udělat cokoli. Jinak je to vášnivý aportér, takže mu udělá radost balonek, a nepohrdne ani pamlsky.

Vaše rada zájemcům o výcvik s chodským psem? Na co by nikdy neměli zapomenout?

Myslím, že by nikdo neměl zapomenout, že pes (ať je to chodák, nebo jakékoli jiné plemeno) by měl být hlavně parták a člen rodiny, a ne jen cvičební náradí. Ne všichni chodáci, a někdy i majitelé, jsou vhodní k všestrannému výcviku, ale tomu by se člověk měl přizpůsobit a vybrat pro psa takové aktivity, které mu budou vyhovovat. Dnes je možností hodně a myslím, že si každý může vybrat, co mu sedí nejvíc. Pokud se vám výcvik daří, je to super, pokud to nejde úplně podle představ, nevdá, soužití

s chodákem je i bez zkoušek a závodů děsně fajn.

Co se vám vybaví, řekne-li se chodský pes?

Vybaví se mi stále rozesmátý chlupáč, ideální parták do rodiny. Miluje celou smečku, dvounohou i čtyřnohou, a v kteroukoli denní i noční dobu je ochoten podniknout jakékoli aktivity, a to zvesela a s nadšením. Hlavně že se něco děje. Mé sny z mládí byly dostat se ve výcviku až na nejvyšší úroveň, ale po letech soužití s chodským psem vím, že na prvním místě je pro mě chodák jako takový, a pokud se nám podaří nějaké zkoušky nebo závody, je to jen taková třesnička na dortu. Dneska vím, že bych ho za nic nevyměnila a i přes handicap v obranách bude u nás vždy plemenem číslo jedna.

Stanislava Jansová ■

Foto: A. Skřivanová, P. Vyoral

Od německého ovčáka k chodskému psovi

Zeek, Ziggy a Scuby Swen Bryvilsár

V české kynologii naštěstí najdeme mnoho kynologů, pro které je pejskařina srdeční záležitostí a pes je pro ně na prvním místě. Jedním z nich je určitě i Jana Kudrnáčová, jejíž jméno máme asi většinou neodmyslitelně spojené s našim národním plemenem – chodským psem. Je příjemné si s Janou povídat, vzpomínat, i proto, že vám odpoví na všechny vaše otázky. Prostě na všechny – tak, jak si věci skutečně myslí, cítí je, a to už dnes v kynologii zas tak běžné není... Ale pojďme zpátky k jejím milovaným chodákům.

Jano, na počátku byl u tebe německý ovčák, a pak jsi „potkala“ chodského psa. Co rozhodlo pro změnu plemene?

Prvotní myšlenkou nebyla rozhodně změna plemene. Německý ovčák (NO) pro mne vždy byl a bude „pan pes“. NO pro mě byli prvními a nezapomenutelnými psy. Pravda je, že se mi vždy líbili NO s delší či dlouhou srstí, což bylo done-

dávna nežádoucí, a dokonce vada v návaznosti na standard. V roce 1990 na Světové výstavě psů v Brně jsem poprvé „naživo“ potkala chodské psy. Byla jsem nadšena z předvedených jedinců, zejména psů, měli krásnou srst, silné kostry, pěkný projev, a to při menší výšce, než má NO. Od r. 1990 doposud jsem měla doma 17 chodských psů a až na jednoho psa byli všichni s námi do posledních chvil. Většina z nich se dožila více než 15 let, dva dokonce více než 16 let. Chodští psi jsou mou jasnou volbou a srdeční záležitostí. Je to plemeno opravdu všestranné, zdravé, praktické co do velikosti, nenáročné, fixované na rodinu, přizpůsobivé. Prostě onen „ideál“.

Splnil „chodák“ tvá očekávání? Byl v něčem jiný než tvoje představy a než německý ovčák?

Téměř všechna očekávání se mi splnila. Mám ovčácké plemeno se schopností výcviku, na-prosto bezproblémové ve větší smečce, nebyl problém jet na víkend a mít s sebou pět psů na-

Německý ovčák Collie Bryvilsár

jednou... Samozřejmě, že i já jsem musela změnit svůj postoj k výcviku. Moji němečtí ovčáci měli vždy několik zkoušek z výkonu, běžně i II. stupně. Učelnivost chodského psa (CHP) jsem byla nadšena. Např. Bela na Bylinkách měla složenou ZM, IPO1, na IPO2 jsme 2x vypadly na obranách; Birri byl výborný stopař a měl líbivou a precizní poslušnost, problém však také byly obrany... Pravda je, že aktivní výcvik postupně vystřídala aktivní účast na výstavách všech typů. Potom první vrhy CHP, kdy odchovy byly opravdu povedené nejen po stránce exteriérové, ale i po stránce pracovní... A tak se ze mne postupně místo výcvikáře stala aktivní chovatelka a vystavovatelka.

Proč vlastně vznikla snaha toto plemeno znovu „oživit“?

Jednalo se o myšlenku a nápad Ing. Jan Findejse (zakladatel plemene), který měl od doc. Ing. Dr. Viléma Kurze k dispozici fotografie psů několika plemen, o kterých si myslel, že by byla šance na jejich regeneraci. Ing. Findejse zaujal nejvíce „malý“ ovčácký pes a ihned ho napadla myšlenka, že právě toto je plemeno, které české kynologii chybí. Mělo se jednat o odolného psa s širokým pracovním využitím – od hlídače, psa se schopností využití v pastevevci, po doprovodného psa a společníka. Tedy psa ovčáckého typu s podstatně menší kohoutkovou výškou oproti ostatním pracovním plemenům ovčáckého původu.

Kdy a s jak velkou základnou se tedy začínalo?

V roce 1984 vyšla fotografie chodského psa v tisku s výzvou, zda někdo doma nemá „takového psa“. Reagovalo několik majitelů, a dva z nich dokonce přímo uvedli, že jsou si vědomi, že mají doma chodského psa. Následovalo důkladné šetření o dochovaných informacích původu těchto psů, zhodnocení jejich typu a vlastností. Závěrem bylo započítáno regenerace chodského psa, a to na třech jedincích. Byli to fena Bessy, pes Dixi a o něco později Blesk. První registrovaný vrh se narodil v roce 1985, další v roce 1986. Po 5 letech se pro regeneraci chodského psa použilo v chovu několik dalších regenerátů, tedy jedinců, kteří odpovídali svým typem i povaho-

Klubová výstava chodských psů v roce 1993, kde posuzoval zakladatel plemene – ing. Jan Findejs.

vými projevy požadavků na vývoj plemene. Odchovy byly důsledně zhodnocovány a regenerace našeho chodského psa se zdárně dařila. Za 10 let (1985–1995) se odchovalo 103 vrhů, 635 jedinců.

Chodský pes není stále uznán FCI. Co je podle tebe největší překážkou jeho přijetí? Zkusíš odhadnout, zda a kdy bude uznán?

O mezinárodní uznání chodského psa máme v FCI zažádáno od října 2012. Bylo vyžádáno několik úprav a doplňků v doložených materiálech. Toto jsme obratem udělali a nyní čekáme... A čekáme... Podmínky dané FCI máme splněné, zda nám ale chodského psa uznají mezinárodně (prozatímně tedy na deset let, jak je zvykem), je otázka. Trochu nám podle mě nyní „neprospělo“ uznání dlouhosrsté varianty u německého ovčáka. Ale je nutné si uvědomit, že chodský pes je opravdu jiný než německý ovčák. A to nejen svým vzhledem, stavbou těla, mechanikou pohybu, ale zejména povahovými vlastnostmi. Ale je to nadále „ovčák“... Moc bych si přála, aby nám – české kynologii – chodského psa FCI uznala. V letošním roce máme 30 let od narození prvního registrovaného vrhu CHP a v příštím roce 2016 oslaví náš klub (KPCHP – Klub přátel chodského psa) 25. výročí svého založení. Byl by to moc pěkný dárek! Na mezinárodní uznání CHP také čeká hodně zahraničních majitelů a dalších zájemců. V některých

zemích mají již založené a funkční své kluby pro chodského psa, ale ve velké většině zemí bohužel nemohou chodské psy zapisovat do plemených knih, dokud nebude toto plemeno uznáno FCI. Přitom rozšíření CHP v zahraničí je obrovské a zájem importovat další jedince stále roste.

Říkáš, že je o něj ve světě zájem. K čemu se dnes toto plemeno využívá?

Chodský pes je opravdu pracovně všestranný. Prvotně je to opravdu ideální hlídač rodinný pes. Spolehlivě plní funkci domácího hlídače (oběhá i velký pozemek) a bezproblémového rodinného psa. Snese se s ostatními psy i jinými domácími zvířaty bez problémů, je vyrovnaný, odolný, lehce ovladatelný i pro kynology-začátečníky. Neméně užasný je i pro zájemce o sportovní kynologii.

Bez správné motivace se ve výcviku nemáme šanci nikam dostat. Platí podle tebe obecně něco na chodáky?

Já mám chodáky od r. 1990 a od té doby jsem jich opravdu už „pár“ měla. Až na dva jedince, kteří byli opravdu výjimkou, jsem vždy pro motivaci využívala jejich vrozenou chuť k aportování. Míček je pro chodáka ta největší motivace a odměna.

Mnozí jim na cvičáku dali nálepku „měkkého“ psa. Jaký má chodák být a v čem majitelé nejčastěji dělají chybu při jejich výchově?

Co se týče onoho „měkkého“ psa – protože mám něco společného i s všestranným výcvikem psů, jsem si vědoma i občasného takového názoru některých zkušených výcvikářů. Ano, jde-li o ZKO, kde jsou většinou plemena jako NO, belgický ovčák, rotvajler... Tak tato plemena při nácvicích jsou ve věku několika měsíců většinou jiná, než je chodský pes. CHP nemá tak vyvinutou „zlobu“ při obranách. Při nácvicích zpočátku přistupuje k zákusům spíše formou hry než kořistnického pudu či podmíněně vyprovokované zloby. Rozhodně si u chodáka figurant „nepomůže“ např. zataháním psa za chlupy, stresovým nuceným kontaktem ve snaze o útok psa z nejistoty či strachu. To by mohl být na hodně dlouho s nácvikem obran u CHP konec. Chodák potřebuje opravdu

Prezentovali jsme chodské psy v pořadu Receptář.

Nova Scotia duck tolling retrívr Happy Hunter a Hurry Helper a Buller

Xaron a Xena Bryvilsár, Quart Prima Nova, Endy Bryvilsár (syn, dcera, otec a děda – III. generace)

při nácviu obran čas a citlivý přístup. Ostatní disciplíny, jako stopy a poslušnost, jsou bez problémů. Je mnoho jedinců CHP se složenými všestrannými zkouškami, a to i II. a III. stupně, zkouškami podle IPO, NZŘ, SchH či TART. Máme několik účastníků různých mistrovství, splnění podmínek na výběrové závody (VZ) mistrovství republiky dle IPO3 a účast na VZ MSKS dle IPO3 – např. Endy Bryvilsár, Gar z Dašického zátiší. Arie od Koňské hřivny se honosí titulem mistra ČR stopařů dle IPO-FH, Ozzy z Dašického zátiší – mistr ČR stopařů mládeže, účasti na MR stopařů SKS TART a dalšími úspěchy. V alternativních sportech také CHP sklízí úspěchy. Agility – několik jedinců závodilo v nejvyšší kategorii LA3 a jedna fena CHP byla v oficiální reprezentaci ČR. I záchranářský výcvik je pro CHP velmi vhodným uplatněním – CHP je mrštný, rychlý, odolný a obratný, má vynikající čichové vlastnosti a miluje lidi. Měli jsme CHP nasazené i při opravdových záchranářských akcích, jako zemětřesení v NY, Turecku – vyhledávání pohřešovaných osob, v zahraničí při lavinovém zásahu apod. Tanec se psem je dnes velmi oblíbený sport pro majitele CHP, Arlin Preberry se pyšní dokonce titulem Champion of dog dancing. V dogfrisbee jsou chodáči známí nejen v Evropě, ale i USA a Japonsku. CHP Darri Stamo Bud je držitelem českého rekordu v Quadrupedu, 2x získal v této disciplíně titul mistr Evropy, dále český rekord v Time Trialu, plný počet bodů v disciplíně Mini Distance a další a další úspěchy. Nemálo majitelů se věnuje se svými psy canisterapii, skládají i zkoušky. Dále máme účastníka M ČR obedience, mnoho předních umístění na závodech v dogtrekkingu...

Existují u tohoto plemene již také dvě linie – pracovní a výstavní? Při pohledu na roz-

díl znaků, velikost, srst u některých i chovných jedinců může mít člověk téměř pocit různých plemen. Čím je tato rozdílnost podle tebe ještě v této fázi zaviněna?

U CHP nemáme pracovní a výstavní linie. Myslím, že takové rozdělení v pravém slova smyslu má jen několik léta šlechtěných pracovních plemen. U většiny ostatních jde spíše o výsledky, které jsou dány schopnostmi a podmínkami jejich majitelů. Nemyslím si, že by byla u chodských psů výrazná rozdílnost. Ano, již jich vidáváme na akcích velký počet, na klubových

výstavách bývá v posledních letech 100–160 jedinců. Mezi nimi jsou rozdíly výškové, v rozložení znaků a osrstění... Standard plemene jasně udává i přípustné tolerance a tyto musí být v řízení chovu dodržovány. Samozřejmě, že máme i jedince, kteří v návaznosti na standard uchovnění nejsou či mají v chovu dána omezení podmíněná schválením chovatelského kolegia. Máš však pravdu, že když se objeví chodák např. jen s lehce znatelnými znaky a ještě s lehkou kostrou, může potom člověk váhat, zda jde vůbec o CHP. Toto však je mnohokrát k zamyšlení i u ostatních plemen. Stačí se někdy podívat

na třídy šampionů, jejich obsazení, kde je více jedinců, a i „neznalec“ plemene jasně vidí, že asi není něco v pořádku, protože rozdílnost je výrazná...

Jaké jsou podmínky chodského psa pro zařazení jedince do chovu?

Je to absolvování svodu dorostu, vyhodnocení RTG DKK (max. do II. st.), hodnocení z výstavy pořádané klubem a úspěšné absolvování bonitace, kde máme hodnocení exteriéru i povahových projevů. Nyní startujeme „zdravotní program“, který obsahuje doporučení nepovinných zdravotních vyšetření.

Jak náročná je péče o jejich srst?

Jedná se o plemeno s dlouhou srstí, a proto je nutné pročešávání. Stačí 1x-2x týdně. K línání podsady dochází tak jednou za 7 měsíců a mezitím chlupy opravdu „nepouští“. Toto je velké plus oproti krátkosrstým plemenům či plemenům s „patrovou“, středně dlouhou srstí. Sezónní přelínání je tak poměrně krátké období, kdy je nutno intenzivněji vyčesávat.

Kde chodáka držet – venku, nebo doma?

Obě varianty jsou možné. Je dost majitelů, kteří mají CHP doma – v bytě. V tomto případě je ale opravdu třeba dát psovi dostatek příležitostí k pohybu venku – delší vycházky, kontaktní hry, kdy pes uspokojí své přirozené potřeby. Osobně si myslím, že mnohdy pes v bytě je na tom lépe než pes „ze zahrady“, který má sice dostatek volného pohybu na zahradě, ale vycházky a hry s pánčkem absolvuje většinou jen o víkend. Pro chodáka je ideál být venku na zahradě, obíhat a hlídat pozemek, ale zároveň s možností co největšího kontaktu s člověkem, tzn. možnost pobývat i doma a být členem rodiny v pravém smyslu slova.

Šampion Reno Bryvilsár r. 2003

Eliss Bryvilsár (CAJC, BOJ, BOB)

Birri Chodský pes v 7 letech, Šamp., středovýchodoevropský vítěz, 4x klubový vítěz, klubový šampion, 22x BOB, OV, KV. Žil s námi 15 let a nikdy na něj nezapomenu.

Komu byste chodského psa doporučila, a komu ne?

Doporučila bych ho pro opravdu širokou skupinu lidí: pro aktivní, sportovně založené lidi, bez problému do rodiny s dětmi. Tedy do rodiny, kde si uvědomují, co je to výchova (nejen psa, ale i dětí – štěně/pes není hračka). Vhodným pánem může být i starší nebo osamělý člověk, který hledá společníka na společné vycházky, výlety. CHP je vhodný do vesnického stavení s chovem jiných zvířat, jak pro začínající kynology i mládežníky, tak i pro zkušené kynology s většími ambicemi.

Naopak bych ho nedoporučila těm, kteří chtějí psa prioritně „k baráku na hlídání“ (to bych ale nedoporučila snad žádné plemeno), stejně tak někomu, kdo shání psa na hlídání nějakého objektu. Zvažují i zájemce z řad „ostřílených“ psovodů/výcvikářů, tedy těch, kteří mají nasazenou latku na NO, BO (maliňáky) a psa chtějí s cílem „rychlé“ zkoušky, pak závodů, a když na to pes nemá, tak si pořídí jiného, „tvrdšího psa“. Přiznám se, že neprodám štěně člověku neaktivnímu, resp. těžko se pohybujícímu. Zde doporučím jiná plemena, která jsou převážně svým posláním společníci „na gauč“ a vystačí si s vyvenčením či občasnou nenáročnou procházkou.

Co bys poradila novým potenciálním majitelům chodských psů ohledně výběru štěněte, chovu a výcviku? Na co si dát pozor?

Rozhodně nedoporučuji nikomu zvažovat koupi CHP bez PP. O toto plemeno je opravdový zájem, a důsledkem toho se stává, že pod názvem „chodský pes“ jsou nabízena štěňata, která jsou produktem křížení. Naštěstí je naše plemeno oproti jiným „módním plemenům“ nabízeno bez PP jen občas. Na téma „správný výběr“ štěněte (kvalita, zdraví, povahové projevy, ustájení, socializace atd.) toho bylo a je publikováno mnoho a u CHP žádná specifika nejsou. To platí i u rad ohledně chovu. Feny chodského psa jsou vynikající matky, rodí bez problémů, jsou citlivé a opatrné, dostatečně mléčné a o štěňata se bez problému starají a jsou s nimi v úzkém kontaktu až do jejich odběru. Co se týče výcviku, je CHP velmi inteligentní, vnímavý pes, dobře se učí, není tvrdohlavý, ale je citlivý a vyžaduje klidný přístup, dostatek motivace a odměňování.

Jak vidíš budoucnost tohoto plemene u nás?

Velmi pozitivně a svědčí o tom stále stoupající zájem o toto naše národní plemeno. Důvodem je mimo jiné právě široké spektrum „využitelnosti“ tohoto plemene. Kolem chodských psů se pohybují opravdu samí dobří lidé, super lidi zapálení pro toto plemeno, členská základna klubu se stále rozrůstá. Dnes již máme více než 500 členů. Zájemci jsou jak od nás, tak z evropských i třetích zemí. Majitelé CHP si v zahraničí zakládají své kluby, pořádají akce – prostě stále rozšiřují svou činnost.

Tvým životem tě doprovázel i nejmenší z retrívů – Nova Scotia duck tolling retrív...

První jedince tollerů (NSDTR) jsem importovala z Dánska a roli v tom sehrál právě chodák. Z Dánska mě kontaktovala zájemkyně o štěňata CHP a byla majitelkou výcvikové školy pro psy. Na jejích prezentacích a videích jsem vi-

Nova Scotia duck tolling retrív Littlerivers Gypsy King – import Nové Skotsko

děla tollery a velmi mě toto plemeno zaujalo. Středáček pes, velmi sytá rezavá barva, retrív, a hlavně pohyblivý, mrštný „sportovec“ – a na to já „slyším“. Sháněla jsem informace, později kontakt na opravdu kvalitní chovatele tohoto plemene a jela jsem pro psa. O feně jsem neuvažovala, přiznám se, že jsem chtěla v počátku „jen“ poznat, jaký toller je zejména

Nova Scotia duck tolling retrív Anafrid Toller Bryvilsár

po povahové a pracovní stránce. A to brzy předčilo mé očekávání. Roli sehrál jistě také fakt, že jsem měla naprosto povahově špičkového psa a i velmi kvalitního exteriéru. Sklidili jsme mnoho úspěchů na výstavách u nás i v zahrani-

čí, a to i na klubových výstavách. Buller „Lery“ opravdu zůstane navždy v mém srdci, hodně jsme toho za 16 let jeho života prožili. Postupně jsem měla potom ještě fenu z Dánska, fenu

z vlastního odchovu, a ctí pro mě bylo, že mi byl svěřen pes „Gypsy“ – import z chovatelské stanice v Novém Skotsku – Littleriver Kennel majitelů J. a D. Coldwelových. Tedy z chovatelské stanice, kde byl položen základ chovu tollerů, vždyť první jedince měli již v roce 1969. Musím se pochlubit, že za vynikající prezentaci tollerů v Evropě jsem od nich dostala knihu (jejich monografii) s věnováním.

Zkusíš tato dvě plemena srovnat?

Srovnatelných je u chodského psa a NSDR pár věcí. Například jejich váha, výška (CHP cca o 2 cm větší), inteligence a zájem o spolupráci s člověkem, přizpůsobivost, rád cestuje, je nekonfliktní, přátelský... I tollery lze mít ve více jedincích pohromadě, stejné jsou i motivace na aporty-míčky. NSDTR je retrív, tedy vodní přinašeč, ale velmi dobře se uplatní také v kynologických sportech. Moc mi také vyhovoval fakt, že obě plemena rychle přecházela z klidu do aktivity. Strhující je jejich nadšení pro práci. Rozdílů je také několik. Toller je trochu tvrdohlavější, majetnický (ať se jedná o hračky či jídlo), má hebcí srst, která nelíná jen sezonně, je větší lovec. A když se toller vzruší nebo je nedočkavý, vydává zvláštní zvuky – jakési skřeky nebo pískot.

Po náročné vycházce

A proč u tebe vyhrál pak na celé čáře chodský pes?

Zde bude má odpověď stručná a jasná. Ač mě tollerři ničím nezklamali a toto plemeno miluji a i jejich povaha mi vyhovovala, rozhodl však přístup k chovu tohoto „nového plemene“ u nás v ČR. Vztahy mezi některými majiteli a chovateli tollerů, snaha některých chovatelů z tollerů dělat „vzácné“ plemeno, neuvážené spojování chovných párů... V dané době jsem postrádala snahu dát dobrý základ chovu tollerů u nás. Kynologie je pro mě koníčkem i posláním, veškerý možný čas věnuji psům a všemu, co se kolem psů „točí“, a tento čas chci trávit v pohodě s lidmi, kteří mají stejný zájem v chovu psů.

Proč ses vlastně stala chovatelkou?

Mnozí – spíše tedy už pamětníci – vědí, že moje kynologická éra začínala výcvikem německých ovčáků. V prvních letech jsem měla pouze psy, a ne feny. Až roku 1989 jsem si jela pro svou první fenu německého ovčáka Astu z Bělokoštěl, potom následovali ale opět psi, např. v 90. letech celkem známý Necko vom Haus Beck

Německý ovčák Necko vom Haus Beck, HD neg., výborný, OV, ZVV1, IPO2, SchH2, ZPO1

(syn světového vítěze, který měl mimo jiné složených i hodně zkoušek z výkonu, vč. IPO2, SchH2, obranářských speciálek). Chov jsem neplánovala, aktivně jsem se zabývala všestranným výcvikem, složila jsem se svými psy více než 25 zkoušek z výkonu. Chovatelkou jsem se stala postupem let. Mám pro chov psů dobré podmínky, podporu v rodině, trůfám si říci, že i „cit“ pro výběr chovných párů, vytipování

Scuby Swen a Unika Meg Bryvilsár

Zakladatelky naší chovatelské stanice – chodský pes Bela na Bylinkách (šampion ČSFR, 2x klub. vítěz, vítěz SV, složené zkoušky ZM, IPO1) a fena německého ovčáka Asta z Bělokoštěl (výb., ZM, ZVV1, IPO2)

štěňat vhodných pro právě „ty své“ nové majitele. A hlavně mě to baví!

Jak si vybíráš krycího psa?

Mám výhodu, že jsem na téměř všech chovatelských akcích klubu (svody, výstavy, bonitace) a mám dostatek příležitostí chov a vývoj chodských psů sledovat „naživo“. Průběžně si vytipovávám psy, kteří mě opravdu osloví, a to nejen svým typem, ale zejména svým projevem. Hodně velkou roli pro mne však hrají právě předkové potencionálního vhodného krycího psa. Toto plemeno chovám již 25 let a stále „takovým jsem citem“ si vybírám, které jedince v PP svých odchovů chci mít, a které ne. Potom následuje samotný výběr, kde již psy selektuji podle dostupných informací v návaznosti na sledovanost zdraví CHP, s ohledem na minimalizaci příbuzenské plemenitby, kontrolu kvality odchovů plemníka (má-li již nějaké), a hlavně vždy zohledním i sourozence plemníka a případné jejich odchovy. Četnost výstavních ocenění chovného psa pro mne nehraje roli.

Na co si dát pozor při krytí samém a následně péči o březí fenu?

Máme mnoho chovatelů na vysoké úrovni s mnoha vědomostmi i zkušenostmi. Proto snad

Šampionka Catty Bryvilsár – 2x klub. vítěz, VSV, DKK neg. – se dožila 16 let.

jen těm méně zkušeným bych radila k reprodukci přistupovat opatrně, s citem, a hlavně se jí nesnažit ovlivňovat nepřiměřenými zásahy. Odborných článků ohledně péče o březí fenu je mnoho. Jen snad zopakují známé, že březost není nemoc, není třeba dopováni minerály, vitaminy apod. (tedy za předpokladu, že je fena standardně kvalitně krmena), omezovat fenu v jejím přirozeném pohybu. Akt krytí vidím jako citlivou záležitost, kam nepatří nervozita a nedočkavost majitelů. Nemá-li majitel chovného psa ani majitel feny žádné zkušenosti, doporučuji přítomnost zkušenějšího chovatele.

Co bys poradila chovateli, který očekává u své fenky první porod?

Rozhodně nic nepodcenit, mít vše a včas připraveno. Uvědomit svého veterinárního lékaře o termínu předpokládaného porodu, aby byl k dispozici, kdyby bylo třeba. Toto vše platí nejen pro začínajícího chovatele. Když jde o „první porod“ chovatele, tak doporučuji mít „na telefonu“ někoho zkušeného, s kým případně může konzultovat, co je OK, a co už ne. Není od věci mít také zhlédnuto i několik videí na internetu popisující porod feny, aby chovatel nebyl žádnou situací zaskočen. Je-li vše v pořádku, tak chovatel by měl porod jen „dozorovat“, a ne ho ovlivňovat svými zásahy, když nejsou potřeba.

Jak si vybrat ty správné majitele pro své odchovy?

Rozhodně nedoporučuji setkat se osobně s potencionálním zájemcem až při odběru štěněte. Vždy preferuji osobní setkání ještě před odběrem. Vzájemně se poznáme, hodně napoví první kontakt zájemce a štěňat, také to, jak se zajímá i o ostatní dospělé psy. Předběžným, nezávazným osobním setkáním se vyhnete také případné možné situaci, že vám prostě nový majitel „nesedne“. I to se může stát, a chovatel má právo vybrat si vhodného zájemce pro svůj odchov.

Je něco, co ti na současné kynologii vadí?

Samozřejmě i v kynologii, ostatně jako všude jinde, jsou i negativní zkušenosti a zážitky. Co mi ale silně vadí, je takové politikaření, se kterým se bohužel dost často setkávám. To lepší však převažuje a já si již bez pejškařiny a všeho, co s ní souvisí, neumím život představit.

Jaké jsou tvoje sny a plány tedy právě v pejškařině?

Dá se říci, že mé sny a plány se naplnily plnou měrou. A to v roli vystavovatele, výcvikáře i jako chovatele. Mým snem je, abych mohla dále pokračovat v tom, co dělám, a byla i nadále obklopena tak fajn lidmi jako doposud (jak v našem klubu, majiteli svých odchovů apod.).

Tvé oblíbené motto?

Nesnažte se psy polidšňovat, byla by to škoda!

Stanislava Jansová ■
Foto: archiv J. Kudrnáčové

Roky je radost

Chodským psům se říká také veverky – a to pro jejich rychlost, lehkost pohybu a skokové schopnosti, což jsou vše vlastnosti psa vhodného pro agility. Lenka Metelková se svým chodským psem Rokym se postavili na start agility před deseti lety a patří jim i titul mistra republiky v agility chodských psů. Co bylo dřív – touha mít psa pro agility, nebo chodský pes a s ním objevená agility?

Chodští psi jsou součástí života naší rodiny již 20 let. Tedy hodně dlouho před prvními krůčky v agility. V té době jsem ale měla menší děti a také jsem se ještě závodně věnovala stolnímu tenisu, včetně toho, že jsem trénovala skupinku dětí. Agility jsem si ale „vyhlídla“ jako sport, který jsem chtěla zkusit nabídnout svým chodáčkům, až skončím se stolním tenisem. Zaujala mě nejen náplň tohoto sportu, ale i to, že první psi, které jsem viděla „naživo“, měli z parkúru zcela nepřehlédnutelnou radost.

Co je pro Rokyho nejlepší motivací?

Odměny jsem střídala – pamlsky, pochvaly, přetahování a házení aportů, ale mám pocit, že Rokyho nejvíc motivuje to, že mi může udělat

radost, a vůbec radost ze společné pohybové aktivity.

Kdy jste začali trénovat agility?

Do agility klubu v Sezemicích jsem začala chodit na konci roku 2005. Svoje první krůčky jsem ale neabsolvovala s Rokym, nýbrž s Cheenou a s Izis z Dašického zátiší. Zvláště Izis byla velmi šikovná. Agility jsem brala jako možnost nabídnou psům nějakou společnou rekreační pohybovou aktivitu a brát je z naší rodinné smečky mezi jiné psy. Neměla jsem v plánu žádné závody. S Rokym jsem začala velmi pozvolna o rok později. Zpočátku jsem ho brala jen jako doprovod, koukat a seznamovat se s překážkami položenými na zemi. Dokud neměl vyhodnocené rentgeny DKK, neskákali jsme výšku pro L. Ale když kolem sebe máte takovou partu, nechte se nakonec vyhecovat i do závodů. Řekla jsem si, že by nebylo od věci ukázat, jak jsou CHP všestranní a šikovní.

Které překážky se vám učily nejlépe, a které nejhůř?

Nejsnadnější byl tunel, nejděle asi trvalo naučit Rokyho slalom, aby ho běžel celý v tempu a abych já mohla nabíhat z kterékoliv strany.

Udělala jste ve štěněcím věku Rokyho nějakou výchovnou chybu?

Nevím, jestli jsem správný člověk pro tento typ otázek. Chyby jsem určitě udělala mnohé, ale že

bychom se nějak prali s nápravou toho, co měl Roky naučené? Myslím, že největší nedostatek byl, že potřebuje být stále v kontaktu. Proto jsem ho nedokázala naučit vysílání, a proto mohl být jen tak rychlý, jak jsem byla já.

Pracujete s klikrem?

Ne. Stejně jako nepracuji s metodou „cukr a bič“. Pracuji s pozitivní motivací.

A kolik tréninků – času – agility věnujete?

Po mém úrazu kolene jsme běhat přestali, občas jsme se šli kouknout a něco málo jsme přitom skočili, ale my jsme to nijak nepřeháněli ani předtím. V době, kdy jsme trénovali nejvíc, jsme

ezdili 1x týdně, v sobotu. V neděli jsem s nimi asi 3x týdně a v podob...

Kterých úspěchů jste se dočkaly? Asi našich úspěchů, kde byli za k mému vítězství kůr a skoků „šiš“ trofej j prvním stá závodu ro kvalifikov...

Zažila jste nějaké zkušenosti? Byste si vybraly? Takovou zkušenost, že jsem se naučila, že když člověk h udělat r dost dá a podob...

Vaše zkušenosti? Hodně zkušeností získali od chov...

jezdili 1x týdně do Sezemic a jednoduchou sekvencí jsem stavěla na zahradě. Cvičili jsme doma asi 3x týdně pár minut. Trénovali jsme spíš kříženi a podobně.

Kterých úspěchů si nejvíc vážíte?

Asi našich prvních, byť neoficiálních závodů, kde byli začátečníci i zkušenější týmy, a my jsme k mému velkému překvapení zvládli celý parkúr a skončili jsme na bedně. Ale naše „největší“ trofej je z mistrovství plemene, kde jsme při prvním startu vyhráli. Další rok se u nás místo závodu rodila štěňata a naposledy jsme se disqualifikovali.

Zažila jste někdy na závodech chvíli, kdy byste svého psa „přetrhla“?

Takovou chvíli, že bych ho chtěla přetřhnout, jsem nezažila. Myslím při závodech. Já nejsem sice vůbec klidná, ale tady opravdu platí, že když je pes tak snaživý jako Roky, musí člověk hledat chybu v první řadě u sebe. Musí udělat něco, co psa vede k chybě. Nedobře dost daleko, vydá špatný signál pohybem těla a podobně.

Vaše sny a cíle v pejkařině?

Hodně se mi jich už splnilo, v exteriéru jsme získali mnoho ocenění. Jsem pyšná na naše odchovy, protože řada Dašičátek patří k velmi

úspěšným ve výcviku a ve sportu a sbírají úspěchy rovněž v zahraničí, ale mám léta stejnou vizi – zdravé, povahově kvalitní odchovy spojené s pěknými exteriéry, které navíc budou přínosem pro chov „krevně“. Chovat psy jen s pěknými exteriéry mi nepřipadá těžké, pokud má člověk pro chov trochu cit. Ale všechno to skloubit dohromady, to už tak snadné není.

Mnoho chodácků je lépe motivovatelných přes hračky než přes pamlsky.

Co byste poradila lidem, kteří chtějí běhat s chodským psem agility? Jak mu přizpůsobit trénink a na co nezapomenout?

Záleží na tom, co je u nich na prvním místě – jestli všestranný rodinný pes, kterému chtějí nabídnout nějaký program, nebo zda se chtějí opravdu naplno věnovat agility. V obou případech bych ale začala už od výběru štěněte a vybrala bych si jedině od chovatele, kteří vybírají rodiče s vyrovnanými povahami a věnují se socializaci. Pak bych si v druhém případě

vybrala štěně s velmi živým temperamentem, zvědavé a po drobnějších rodičích. I tělesné proporce jsou důležité pro rychlost. Nemůžete od velkého a mohutného psa jako je Roky čekat stejnou rychlost jako od drobnějšího, o několik kilo lehčího psa. Chodák je velmi učenlivý a má velkou snahu udělat páničkově radost. Mnoho z nich je lépe motivovatelných přes hračky než přes pamlsky. Velmi důležitá je odmalička hra, přetahování, tahání hraček, aportování. A toho se dá velmi dobře využít při tréninku. Nemělo by se ale zapomínat na to základní. Pes by měl mít z agility radost. Pak to může přinášet i úspěch.

Bude i dalším vaším psem chodák?

Mým jistě. Máme jich několik, a zrovna teď se k agility vracím s mladou fenkou, která má všechny výše uvedené předpoklady. Před chodským psem jsme měli jiná plemena. Až u CHP jsem ale na dlouho zakotvila, protože mi vyhovují svojí vyrovnanou nekonfliktní kontaktní povahou, a typičtí představitelé plemene se mi velmi líbí i exteriérem. Budu je mít, dokud je budu fyzicky zvládat. A tím myslím dokud budu schopná je v případě potřeby unést.

Co pro vás znamená Roky?

Radost.

Stanislava Jansová ■

Foto: L. Metelková, V. Teplý

Grand Ch., Ch. Roky Bryvílsár, nar. 15. 3. 2006, o. Garmy Cidabro, m. Hary Bryvílsár, chov. J. Kudrnáčová. Výstavy: český grandšampion 2011, český šampion. Agility: LA 2, mistr ČR chodských psů v agility 2009

Inzerce

1. LIGA VÝCVIKOVÝCH OBOJKŮ

Navštivte
www.dogtra.cz

Elektronický výcvikový obojek
DOGTRA ARC 800

NOVINKA!

Ergonomicky
tvarovaný
obojek

QTEST®

QTEST Nový Bydžov
Tel: 495 493 718
Mob: 604 241 122
E-mail: info@qtest.cz
www.canicom.cz

MASOVÉ SPECIALITY pro psy a kočky

FALCO

maso až do domu

cena za 1kg

18,90

www.falcokrmiva.com

Chodák je super parták pro život

To tvrdí Lucie Schönová, která před lety se svým chodským psem Darrim vybojovala dvakrát titul mistr Evropy v quadrupedu. Se svým druhým chodským psem Boogiem poté vytvořila v této disciplíně světový rekord a s vypůjčenou fenkou Airou – Boogieho mámou – vyhrála mistrovství České republiky i mistrovství Evropy. Ale i přes tyto skvělé výsledky říká: „Nechci mít dokonalou sportovní psí mašinu, se kterou se mi ale bude těžko žít, protože mi nesedne povahou.“

Zavzpomínáte s námi na Darriho? Jaký byl?

Byl silná osobnost, dominantní pan pes i šašek v jednom. Pro nezkušenou třináctiletou holku nebylo ze začátku vůbec lehké jej zvládnout, měl slabost pro fenky, občas se popral se psy. Miloval aktivity všeho druhu a s nadšením se vrhal do všech blbostí a sportů, které jsem si vymyslela. Jeho předností byla všestrannost, takže jsme postupně vyzkoušeli spoustu různých činností. Byl to pes jednoho pána, bezmezně mi věřil a nechal by se pro mě i rozkrájet, zatímco ostatní lidé pro něj byli vzduch. V jeho výchově a výcviku jsem samozřejmě jako totální laik udělala spoustu chyb. Teď máme další psy, ale Daroušek pro mě pořád zůstává psem s největším charakterem, kterého jsme kdy měli.

Před třinácti lety nepatřil chodský pes ke známým plemenům, stejně jako dogfrisbee k rozšířeným sportům. Proč přišel právě Darri a jak jste se dostali k frisbee?

Původně jsem si přála dlouhosrstou kolii nebo retrívra, zatímco chodský pes mě v atlase plemen vůbec nezaujal. Kamarádka mojí mamky si pak ale chodáka pořídila a stále se rozplývala, jak je

skvělý a že se máme alespoň jet podívat na klubovou výstavu chodáků. Tak jsem plná pochyb jela, a tam se do nich zamilovala. Nádherní chlupatí psi, kteří spolu celý den běhali na volno, neprali se, prostě byli celkově hrozně sympatičtí. Hned na výstavě jsme si zamluvili štěně a za pár měsíců se „nám“ narodil Darri. S ním jsem odmalička vymýšlela různé srandičky, stavěla jsem mu na zahradě překážkové dráhy, učila jsem ho triky, chodili jsme na klasický cvičák. Začali jsme jezdit i na výcvikové akce Klubu přátel chodského psa, kde jsme se seznámili s Tomášem a s jeho fenkou Bobinkou, podobně akční fenkou, jako byl Darri. Tomáš tehdy objevil, že Bobinku baví létající talíře, a jeden mi věnoval pro Darču. Jeho to hned chytlo, a v té době navíc

- 2007 – Mistrovství Evropy – Darri 7. místo v Super Pro Toss&Fetch a kvalifikace na MS
- 2009 – Darri 2x český rekord v quadrupedu, mistr Evropy v quadrupedu
- 2010 – Darri mistr Evropy v quadrupedu
- 2012 – Boogie světový rekord v quadrupedu
- 2013 – Aira mistryně ČR v quadrupedu, mistryně Evropy v quadrupedu

Boogie Tokobo, nar. 7. 1. 2011, o. Ch. Darri Stamo-Bud, m. Aira z Horské samoty, chov. T. Kocian. Zdrav. vyšetření: DKK 0/0, DLK 0/0, spondylóza neg., OCD neg., DM n/a. Výstavy: 2x CAC. Zkoušky: ZVOP, C1 (dog-dancing), vytrvalostní zkouška

proběhl v ČR první seminář dogfrisbee, na který jela moje kamarádka. Přijela plná nadšení, objednaly jsme pravé dogfrisbee disky z USA a začaly jsme spolu trénovat podle videí z Youtube. O pár měsíců později jsme spolu troufale vyrazily na první závody dogfrisbee do Polska, aniž bychom vůbec znaly pravidla... A tím jsme zpečetily svůj osud a stali se z nás frisbee maniaci.

S Darrim jste běhala i agility, nakonec ale zvítězil sport jediný. Proč?

Agility nás bavila, dokonce jsme měli splněné dvě zkoušky pro přestup do nejvyšší kategorie, tedy LA3, ale přece jen je časově hrozně náročná se vším tím chystáním překážek atd. Navíc v agility je tým „omezený“ přesnou tratí, kterou musí

proběhnout. Oproti tomu frisbee je prostě hodně free, stačí vám jen kus travnatého placu a disky, a pak už vymýšlíte nejrůznější hody, triky a sekvence čistě podle schopností svých a svého psa. Je to kreativní zábava, sestavu si šijete na míru. Pro mě je to zábavnější a vyhovuje mi, že si tam můžu navymýšlet v podstatě cokoli. Já nejsem tak precizní člověk, aby mě bavilo učit psa co nejtěsnější stahovačky kolem bočnic, pilovat

zóny a to všechno, co je potřeba k tomu, abyste urvali ty nezbytné setinky. Běhali jsme tak nějak – prostě jen abychom to vůbec zaběhli... Ale jinak jsem nezůstala u jediného sportu, nyní se závodně věnujeme mushingu (konkrétně koloběžka, canicross a skijöring) a trénujeme i pasení ovcí. Já navíc vrcholově hraji ještě ultimate frisbee (bez psů).

Jaký sen jste si s Darrim splnila?

Můj splněný sen byl samotný Darri a život s ním. Otevřel mi oči a nakonec i dveře k úplně jinému životu. Díky Darrimu jsem se seznámila se spoustou lidí, kteří jsou teď mými nejlepšími kamarády. Kdybych tehdy nezačala dělat dogfrisbee, nezačala bych dělat ani ultimate frisbee a celý můj život by se asi ubíral úplně jiným směrem. Než jsem s ním začala závodit, měla jsem nechuť k tomu někam cestovat, a teď jsem naopak permanentně na závodech po celé Evropě i v USA a nedávno jsem se vrátila i z frisbee semináře v Japonsku. Pořízení Darriho bylo velkým zlomem v mém životě.

„Vypekl“ vás někdy na nějakých závodech?

On mě občas dokázal solidně rozčlíit tím, jaký měl radar na háravky. To byl takový náš boj prvních pár společných let. Nejhorší to bývalo na závo-

dech agility, kam háravky můžou. Na prezenci se jednou před nás jedna postavila do řady, a teprve když ji tam Darri téměř nakryl, panička vesele oznámila, že fenka je v nejlepším. Celé závody tím pro nás samozřejmě skončily – můj pes sice parkúr odběhal, ale pohřebním tempem. A to jsem mohla být ráda, že vůbec zůstat na trati, občas to vzal z parkúru rovnou za nějakou fenkou, takže jsme vlastně na závodech nikdy nepředvedli, jak nám to jde na tréninku, což bylo občas zoufale demotivující... I kvůli tomu pro nás bylo pak frisbee lepší – nejsou tam lákadla v podobě háravek!

Ch. Darri Stamo-Bud, nar. 8. 1. 2002, o. Ch. Birri Prima Daja, m. Arka na Pomeznic, chov. K. Šnajdr. Zdrav. vyšetření: DKK 2/2. Výstavy 2x CAJC, 5x res. CAC, 14x CAC, 9x BOB, VT, krajský vítěz, 2x VSV, 7x NV, BIG, 3x BIG 3, 2x BIG 2, BOV. Zkoušky: ZOP, ZZO, BH, LA1, LA2, ZVOP, C1 (dogdancing), 2x mistr Evropy v dogfrisbee (quadrupe)

inzerce

beaphar

NOVINKA

FIPROtec

Proti blechám a klíšťatům
Forma Spot On

Blechy a klíšťata jsou tady, chraňte své mazlíčky!
www.beaphar.cz

Co dnes na Darrim zpětně nejvíce oceňujete? Je něco, co byste udělala jinak?

Oceňuju to, že byl hodně pevný v povaze, ničeho se nebál a byl velmi sebevědomý. Nátlakem se s ním vůbec nic nezmohlo, naopak jsem musela pořád přemýšlet, jak s ním pracovat chytře. Myslím, že do takové té harmonie, kdy jsme na sebe jen mrkli a věděli jsme, jsme dospěli až časem... Až jsme si prošli těmi pernějším začátky, kdy jsem nevěděla, co s dominantním pubertákem. Dnes bych udělala spoustu věcí úplně jinak, tehdy jsem ani neznala výcvik pomocí pozitivní motivace, na cvičáku nás všechno učili tak všelijak, ale naštěstí jsem ho zkazit nedokázala.

Co se vám vybaví při vzpomínce na Darriho?

Nádherný pes tělem i duší, pes s jedinečnou osobností. Můj věrný stín, který by pro mě udělal cokoli. Často mě bavil svými výmysly, někdy mě rozčiloval, pořád měl v tlamě tenisák. Obdivovala jsem jeho vzhled i povahu. Často na něj vzpomínám...

Nechala jste si jeho syna Boogieho, s kterým se také věnujete dogfrisbee. Toho jste si nechávala už s jasným cílem závodit s ním v dogfrisbee? Zkusíte otce a syna srovnat?

Chtěla jsem si po Darrim časem nechat syna. Když měl své poslední krytí s Bobinkou, věděla jsem, že to je teprve to pravé spojení, ze kterého chci štěně. Samozřejmě jsem doufala, že bude Boogie sportovně nadaný a že ho bude bavit i frisbee, ale nějaké obrovské sportovní ambice jsem neměla. Boogie mě ale od začátku překvapoval svou psychickou vyspělostí, byl to takový hujer. Do frisbee se zamiloval na první pohled a měl výborné chytací reflexy. Je skvělý i na spoustu dalších sportů, do všeho jde naplno. Má k tomu i lepší fyzické předpoklady, je na spodní hranici výšky a nemá tak dlouhé tělo jako spousta jiných chodáků. Všechno s ním jde snadno, zaprvé už vím, jak na psy, a zadruhé Boogie vypadá, že se skutečně narodil pro to, aby mohl „pracovat“. Cvičit chce vždy a všude, koncentruje se jen na mě. Je to apertovací maniak, věčně vysmátý pes připravený k akci.

Pokud jde o frisbee, Boogie miluje hody do dálky, kde se může rozběhnout sprintem přes celé hřiště, stejně jako kdysi Darri. Na freestyle je Boogie

mrštnější, rychlejší a lépe skáče, což bude i tím, že má v dospělosti o 2 cm a 3 kg méně, než měl Darča. Lásku k diskům ale mají (měli) společnou.

Boogie získal světový rekord v quadruedu, a to ve věku dvaceti měsíců. Co si pod tím mají čtenáři představit?

V jeho věku 20 měsíců jsme rekord vytvořili (měřil 70 metrů), ale od té doby byl už opět pokořen. Chystáme se vzít si ho zase zpět! Quadrued je jinak vyřazovací závod v hodech do dálky. Je to fyzicky i psychicky poměrně náročné, závod probíhá v několika kolech a tým musí předvádět soustavně nejdélsí hody, aby se probojoval až do finále.

Mezitím jste si ale pořídila kříženku Dixi (mix border kolie a setra). Nedá mi to se nezeptat – proč právě křížence, a ne třeba border kolii s PP?

Borderku jsme nikdy nechtěli, Dixinka přišla tak trochu omylem. Šháněli jsme pro sestru dlouhosrstého českého strakatého psa, ale v té době prostě nikde nebyli, ani se neplánovali, tak to máma nevydržela, našla nějaký inzerát na nechtěné křížence „zlatý retrív s irským setrem x velký černobílý špic“. Samozřejmě pak vyšlo najevo, že otec byl nejspíš borderák s ušima nahoru. Jeli jsme se podívat, a Dixulka byla poslední štěňátko, trochu mě děsilo, že vypadala jako borderka, kterou jsme opravdu nechtěli, ale byla taaaaak roztomilá a hodňoučká, že jsme si ji samozřejmě odvezli. Po roce, kdy se ji pokoušela zvládnout mladší sestra, skončila Dixinka u mě. Celý život je trochu bojácná, opatrnější,

jemná v povaze, je to moje princeznička, ještě navíc v kontrastu se sílenými chodáky. Naučila mě zase trošku jinému přístupu ke psům a je to moje skvělá partačka – nejlepší „omyl“ našeho života.

Vaše sny a cíle v pejškařině?

Vzhledem k tomu, že Boogie je teď už dva roky po úrazu, který mu způsobil kůň, je momentálně mým největším snem, abychom zase mohli začít závodit i ve frisbee. Zatím závodíme jen v mushingu. Boogie byl bez sportování jako tělo bez duše. Frisbee už opět lehce trénujeme, tak uvidíme, jak na tom budeme. Před úrazem bylo mým snem letět s Boogiem do USA na mistrovství světa ukázat, jak hraje frisbee naše české národní plemeno. Třeba se to ještě podaří. S 8,5letou Dixinkou už jsme ve frisbee vyhrály snad úplně všechno, co se dalo, a v USA jsme byly už třikrát, takže už bych byla jen ráda, kdyby na tom byla ještě pár let zdravotně natolik dobře, abychom si mohly dál užívat pohybu v jakékoli podobě. Hlavně ať jsou psi spokojeni a užíváme si spolu života.

A co byste poradila lidem, kteří chtějí hrát dogfrisbee s chodským psem? Jak mu přizpůsobit trénink a na co nezapomenout?

U chodáků je potřeba dávat si větší pozor na skoky – mají od přírody dost sebevražedné sklony. Místo mozku mají srolované frisbičko, a jak vidí disk, přestanou přemýšlet a dokážou dost nebezpečně doskočit kolmo na zadní nohy. Takže odmalička se hodně soustředíte na pánevní končetiny, posilovat je a učit chodáka správnou techniku skoku.

Bude i dalším vašim psem chodák?

Ano, bude, jsem o tom stoprocentně přesvědčena, i když mě láká i pracovní tervueren. Ale je mi jasné, že si někdy v budoucnu vezmu Boogieho syna. Průměrný chodák možná není na vrcholový sport tak skvělý jako průměrná borderka, ale je to pro mě prostě ideální pes, který mi celkově sedí – je všestranný, akční, silný, krásný, miluje sport a povahově je to super parták pro život. Nechci mít dokonalou sportovní psí mašinu, se kterou se mi ale bude těžko žít, protože mi nesedne povahou.

Stanislava Jansová ■

Foto: L. Schönová, A. Havlíčková, R. Vrublovská

Napojení na jednu vlnu

Chodský pes má ideální střední velikost, lehčí stavbu těla a hlavně nadšení do jakékoli aktivity se svým majitelem. Ideální sporták – to si myslí i Marie Trauškeová, která se se svými fenkami chodčáka věnuje dogfrisbee, tanci se psem, agility... Proč vlastně?

Všechny tyto sporty nás moc baví, a k tomu všemu se mi líbí kolektiv lidí, který tyto sporty provozuje. Dřív jsem soutěžila i v klasické poslušnosti, ale velmi špatně jsem nesla, když jsem na cvičáku či na závodu viděla, jak se někteří závodníci ke svým psům chovají. Proto jsem raději „přesedlala“ na obedienci, kde je vřídlost ke psům základním pravidlem. Zde jsem s Arlin složila zkoušky OB-Z a OB1, ale teď se zase věnuji hlavně dogdancingu, dogfrisbee a agility – to je trojka našich nejoblíbenějších sportů. Největší přínos toho všeho ale vidím hlavně v kontaktu se psem – ve chvíli cvičení jsem tu jen pro něj, skvěle se posiluje vzájemná komunikace a také to „napojení na jednu vlnu“.

Představte nám své holky – jak se liší povahově a co kterou z nich nejvíc baví?

Zakladatelkou našeho chovu je fenka Orchidea Lukato Gold – domácí Berry. Když jsme si před deseti lety po zralé úvaze a pečlivém výběru plemene přinesli domů svoje první chodské štěňátko, nedovedli jsme si představit, kolik radosti do naší rodiny přinese, ani to, jak se v průběhu času naše chodská směčka rozroste. Z prvního Berrinčina vrhu jsme si nechali fenku Arlin a z posledního Ejvu. Berrinka je velmi klidná a empatická fenka, výborná paní učitelka, se kterou jsem v psích sportech začínala a která mě toho nejvíc naučila. Nejvíc ji baví agility a dogdancing. Pro její skvělou povahu a talent od přírody s ní provozuji canisterapii. V posledních dvou letech trénujeme také mantrailing. Arlin je sporták tělem i duší. Dogdancing jsem s ní začala trénovat hned od štěněčího věku, protože ji to velmi bavilo. Cviky jsem samozřejmě přidávala a ztěžovala postupně s ohledem na její růst.

Stejně tak u dogfrisbee – tento sport ji doslova uchvátí. A pokud jde o agility, tu také miluje. Nejmladší Ejva, které teď na začátku května byly 3 roky, je stále takové velké štěně, které si myslí, že je tu celý svět jen pro jeho zábavu. Z psích sportů ji baví hlavně dogdancing a dogfrisbee. Jejich sportovní zátěž ale omezují, protože má středně těžkou dysplazii kyčelních kloubů, proto třeba agility netrénujeme vůbec.

Jak spolu fenky vycházejí doma?

Naše fenky spolu vycházejí úžasně. Za celou dobu jejich života jsem mezi nimi nezaznamenala jediný konflikt. Nepotřebují si dramaticky vysvětlovat role a mají se rády.

Co je pro ně nejlepší motivací ke spolupráci s vámi?

Pro nejstarší Berrinku to vždy byly pamlsky – ať už to byl páreček, piškot nebo jiný typ granule. Arlin skvěle reaguje na pamlsky i na hračku, tam

Arlin Preberry nar. 16. 12. 2007, o. Baltor Baracuda Aces, m. Orchidea Lukato Gold, chov. Ing. J. Trauške. Zdrav. vyšetření: DKK: 2/2. Výstavy: VN1, výborná 4. Zkoušky: ZOP, ZPU 1, BH, StPr1, StPr 2, AD, MD1, MD2, HtM1, HtM2, F1, Dwd1, Dwd2, LA1, LA2, OB-Z, OB-1

odměnu volím podle toho, jestli chci, aby Arlin cvičila na přesnost, či na rychlost. A Ejvinku zatím cvičím jen na pamlsky, protože když mám v ruce hračku, je až moc zbrklá.

Začneme u dogfrisbee – kdy a jak začít?

Začít se dá už se 7týdenním štěňátkem – je to práce, kdy se buduje hlavně chuť ke hře s psovodem a podporuje se kořistnický pud pro hru s diskem. Štěňátko nenecháváme skákat, jen se s ním jemně přetahujeme o disk a můžeme zkusit i tzv. rollery, kdy disk hodíme tak, aby se kutálel po zemi a štěňátko jej mohlo ulovit. Také si můžeme lehnout a dávat si disk různě na tělo, abychom štěňátko naučili se nás dotýkat a přelézat – v dospělosti by pak nemělo mít problém třeba s odrazy od těla.

Co je u tohoto sportu výhodou, ale i možnou nevýhodou chodského psa?

Jako výhodou vidím to, že většinu chodských psů dogfrisbee velmi baví. Při správném tréninku a kondici jsou rychlí, mrštní a obratní. Nevýhodou mohou být skoky, se kterými mají někteří chodčáci problém – dopadají totiž často kolmo na zadní nohy, což není zdravé. Ale i to se dá tréninkem odbourat.

S čím jste se nejvíc natrápily?

Největší problém byl ve mně. V době, kdy jsem u Arlin vypozorovala, že by ji dogfrisbee mohlo bavit, jsem neuměla diskem pořádně hodit. Začala jsem proto navštěvovat tréninky u zkušených hráček dogfrisbee, které mě správné technice naučily. Ale u hodů diskem je stále co zlepšovat. U Arlinky se ještě stále občas trápím s jejími skoky, kdy dopadají na zadní nohy.

Co byste poradila zájemcům o dogfrisbee právě s chodským psem?

Aby to určitě zkusili, protože je to bezva zábava jak pro psa, tak i pro pánička. Než ale začnou, aby si zjistili nějaké základní informace o tom, co s pejskem dělat a jak, a co raději ne – nejlépe tedy, aby navštívili nějaký trénink či seminář.

Jak jde s dogfrisbee dohromady tanec se psem? V obou sportech jste velmi úspěšná a zúčastnila jste se i ME. Jak často s fenkami vlastně trénujete?

Řekla bych, že se oba sporty velmi dobře doplňují. Například do freestyly v dogfrisbee se dají zakomponovat i některé cviky z dogdancingu a vypadá to moc hezky. V dogdancingu musí být pes velmi dobře ovladatelný i na malé posunky, což se hodí i pro dogfrisbee.

V současné době trénuji hlavně s Arlinkou, protože Berrinka už má psí důchod (zanedlouho jí bude 10 let) a Ejvinku nechávám ještě trochu vyrát. Ani jednu disciplínu netrénuji pravidelně, ale spíš spontánně, takže je to různé. Většinou trénujeme třeba jen 5 minut jednou za dva dny, a to jen pár cviků. Dogfrisbee trénujeme, když je venku slušné počasí (není moc velké horko, není sníh, není mokrá tráva po dešti) a když je posekaná louka – v průměru tak 2x za měsíc – tam by se dalo určitě přidat.

Nejoblíbenější a nejméně oblíbený „taneční krok“?

Na tuto otázku je pro mě trochu těžké odpovědět. Do tanečních jsem nikdy nechodila, a tak moje kreace na dogdancingových závodech jsou

spíš ve stylu „hop sem, hop tam“, „přisun sem, přisun tam“, „rychleji a pomalu“. Mám ráda proměnlivou hudbu, která mě svými tóny k pohybu inspiruje.

Jak je to – „slyší“ pes hudbu a orientuje se podle melodie? Anebo poslouchá pouze na slovní nebo mimické povely?

Pes se orientuje převážně podle povelů a mimických posunků psovoda. Někteří psi jsou schopni si celou sestavu zapamatovat, a tak někdy ani nečekají na povely psovoda a vypadá to, že tančují jen podle hudby.

Běháte i agility – myslíte, že zde chodský pes může konkurovat rychlým a lehkým plemenům?

Myslím, že směle může. Chodák sice nevykazuje takovou střelhitou rychlost, s jakou se setkáme například u border kolíí či u australských kelpií, běhá ale zpravidla s určitým nadhledem a nebývá tak zbrklý – takže ve výsledku může být stejně dobrý.

Ejva Preberry, nar. 6. 5. 2012, o. Yugi Bryvilsár, m. Orchidea Lukato Gold, chov. Ing. J. Trauška. Zdrav. vyšetření: DKK: 3/3. Výstavy: VN, V, 2x CAJC, res. CAC, VTM, vítěz Mladé Boleslavi, NON FCI – 2. místo, BOJ, nejlepší mladý NON FCI. Zkoušky: F1

Řešíte nějak fyzickou zátěž psů, hlavně jejich kloubů?

Určitě. S cvičením sice začínáme už ve šteněcím věku, ale všechny cviky volím tak, aby se nedozrálé klouby zbytečně nezatěžovaly. I tak se pes naučí obrovskou spoustu nového. Těžší cviky zapojuji až v době zralosti kloubů a když vím, že je vše OK. Naše Arlin má sice DKK 2/2, ale má poměrně lehkou kostru a pohyb jí nedělá žádný problém. I tak ale vždy dbám na rozcvičení, na správné posílení svalů, a dobu trvání cviků volím tak, abych jí zbytečně nezatěžovala. U Ejvy řeším zátěž o dost víc, protože dysplazie je na ní trochu vidět i při chůzi. Snažím se jí proto hodně posilovat a těžší cviky zařazujeme výjimečně. Pokud jde o dogfrisbee, trénuji s ní jen distanční disciplíny, kdy si disk bere plynule v rovině běhu a nemusí dělat žádné těžké skoky či obraty. Kupujeme superprémiové krmivo a někdy přidáváme i kloubní doplňky.

Co byste poradila majitelům chodského psa, kteří se chtějí pustit do tance se psem?

Směle se do toho pusťte. Chodský pes se snadno učí a posílí to i váš vzájemný vztah. Neefektivněji se chodský pes učí pomocí pozitivní metody.

Orchidea Lukato Gold, nar. 10. 7. 2005, o. Garry z Gipova, m. Cariedaw Lukato Gold, chov. O. Fidlerová. Zdrav. vyšetření: DKK: 0/0. Výstavy: český grandšampion, český šampion, vždy výborná, CAJC, 2x res. CAC, 7x CAC, BOB, VTM, VT, 2x BOV. Zkoušky: ZOP, AD, MD1, canisterapeutická zkouška

Tedy bez použití drilu či donucování. Pak ho cvičení baví a může se pro pánička přetrhnout.

Co vás nejvíc baví – agility, dogfrisbee, nebo tanec?

Těžko říct, co nejvíc... Asi proto všechny tyto sporty kombinuji a střídám. Dogdancing má výhodu v tom, že ho mohu trénovat opravdu kdekoliv – stačí mi malý prostor a nic víc kromě psa, motivace a dobré nálady k tomu nepotřebuji. Dogfrisbee je zase akční a rychlý sport a důkladně prověří kvalitu psa i psovoda. Agility je pro nás taková oddechovka – nemusím vymýšlet sestavu, jen se naučím postavený parkúr a pak si ho pro radost zaběhneme.

Jaké jsou vaše další sny a cíle v pejškařině?

Mým hlavním cílem je, aby můj vztah s našimi fenkami byl stále založen na partnerském vztahu a aby nás cvičení i nadále bavilo. A takovým mým druhotným snem by bylo někdy se umístit do třetího místa na mistrovství České republiky v dogdancingu.

Co pro vás představuje chodský pes?

Chodský pes je pro mě srdeční záležitostí. Jsem moc ráda, že jsem hned napoprvé narazila na plemeno, které mi dokonale sedlo a které bych neměnila. Je to pes, který se umí dokonale přizpůsobit životu svého majitele – když s ním chcete sportovat, jde s radostí sportovat, a když chcete lenořit doma nebo jste nemocní, lebedí si spokojeně s vámi. Je to středně velké plemeno, inteligentní, pracovitě, houževnaté, skladné, empatické, milé a stále veselé.

Stanislava Jansová ■

Foto: M. Vedralová, M. Irglová, D. Ranglová, M. Trauškoová

Chodák je vždy dobře naladěný

Složení nejvyšších zkoušek typu ZVV3 a IPO3 s jiným plemenem než německým či belgickým ovčákem není nijak časté, a před pár lety byli takoví psi bráni snad jako ještě větší „exoti“ než dnes. Chodský pes Gar z Dašického zátiší s Lucií Majerovou byli přitom velmi úspěšnou dvojicí.

Složili jste i nejvyšší mezinárodní zkoušku IPO3 – co pro vás bylo v přípravě nejtěžší, a kde to naopak Gar dával „levou zadní“?
Nejtěžší byla hlavně přesnost při ovladatelnosti vzhledem k tomu, že jsem jako začátečník dostala velmi silnou osobnost a ze začátku jsem Garovi hodně povolila – respektive jsem „neuměla“ tu přesnost vyžadovat.

Která byla vaše oblíbená disciplína a která Garova?

Mám ráda obrany a Gar je měl rád taky.

Dnes potkáváme dost chodáků, kteří mají problémy na obranách. Proč si myslíte, že tomu tak je?

Stejně jako si majitelé vybírají rodokmen svého budoucího psa u NO nebo BOM, ani u chodáků to není jinak. Všichni chodáci jsou hračky, a aby udělali páníčkově radost, budou se tahat o hadr. Pokud má CHP dělat obranu tak, aby se dostal na zkoušky nebo na závody, musí mít jisté genetické dispozice, aby se dal dostatečně rozvinout jeho kořistnický pud. Pokud chci s chodákem pracovat, je dobré si nejdříve prostudovat rodokmeny a vybrat si tam, kde bude větší pravděpodobnost vzhledem k povaze rodičů. Dalším faktorem je figurant – pokud má člověk výborné zvíře, ale figurant s ním neumí pracovat, je to podobná písnička. Ale figuranta může člověk kdykoliv změnit.

Je chodák schopen i dnes konkurovat ostatním pracovním plemenům? Proč se podle vás s žádným na VZ nepotkáváme?

Pokud jde o VZ, loni byla na M MSKS podle IPO1 Garova vnučka Cessy z Melechovské stráně (o. Foster Krosandra, m. Arwen od Perlového potoka), která má podle mě hezky našlápnuto. Když se chce někdo věnovat vrcholové kynologii, rozhodně si pořídí plemeno, které je pro to vhodnější. Určitě je jednodušší se dostat na vyšší závody s NO nebo s BOM. Ukázat se s jakýmkoliv psem na závodech vyžaduje spoustu práce,

Pojdme si, Lucko, na Gara zavzpomínat. Proč jste si pořídila tehdy ne právě známého chodského psa?

Chodský pes mě poprvé zaujal na Intercanisu v Brně asi před 15 lety. Poté jsem si začala o tomto plemeni hledat informace. Vzpomínám, že sehnat nějakou literaturu nebylo jednoduché, ale podařilo se. Povahové vlastnosti plemene mě utvrdily v tom, že si jednou chodského psa pořídím.

Plánovala jste s Garem výcvik už od počátku?

Ano, chtěla jsem s ním cvičit a řekla jsem to i chovatelce Lence Metelkové, a ta mi Gara ze štěňat vybrala. Stále jsem přesvědčená, že chovatel nejlépe pozná, které štěně je klidné, které temperamentní a podobně.

Kdy jste začínali cvičit a jak?

S výcvikem jsme začínali oproti ostatním plemenům celkem pozdě. Sama jsem byla začátečník a musela jsem pozjišťovat spoustu informací. Nyní vím, že stopy, oční kontakt a základy je lepší začít trénovat už s malým štěnětem.

Trápili jste se s některými cviky?

Gar byl velmi chápavý. Chodí jsou celkově velmi empatictí a snaživí. Problém byl spíš u mě jako u začátečníka dotáhnout cviky k dokonalosti. Naučit se důslednosti, požadovat přesnosti a rychlost.

V jediném roce jste složila jak ZVV2, tak IPO2 – mnoho lidí se obává, že jsou tyto dva zkušební řady pro psa neslučitelné. Jak to zvládal Gar?

Chodákům obecně je jedno, co dělají. Mají radost z kontaktu s páníčkem a hlavně z toho, že se něco děje. Proto Gar složení ZVV2 a IPO2 nejspíš vůbec neřešil, byl rád, že je nějaká zábava.

Ch. Gar z Dašického zátiší, 30. 4. 2003 – 13. 12. 2013, o. Blesk z Dašického zátiší, m. Brita ze Zelených luhů, chov. L. Metelková. Zdrav. vyšetření: RTG DKK 2/2. Výstavy: 6x res. CAC, 6x CAC, VTM, český šampion. Zkoušky: ZZO, ZOP, ZM, ZVV1, SchH A, ZPU1, ZPU2, ZVV2, SchH/VPG1, IPO1, IPO2, FPr1, SchH/VPG2, IPO3, účast na VZ MSKS podle IPO3, ZPS1, ZPO1, FPr2, SchH/VPG3, účast na VZ MSKS podle IPO3, FPr3

Stala jste se i chovatelkou tohoto plemene – proč vlastně?

Nikdy jsem neměla chovatelské ambice – na rozdíl od výcviku, do toho jsem byla nadšená vždy. Ovšem jednu dobu jsem byla dost zklamaná z povah chodčáků (pár let ve výboru – posuzování bonitací, pořádání výcvikových akcí...). Doma jsem měla dva bezvadné chodské psy. Měla jsem trochu obavu, kam chov v tomto ohledu směřuje. Proto jsem se rozhodla, že nejlepší bude pořídít si fenu a sama se zapojit do snah o rozšíření a zlepšení reputace tohoto plemene.

S jakými cíli si lidé dnes nejčastěji pořizují chodského psa?

Hlavně jako rodinného společníka, a tím vlastně chodský pes je. Kontakt s rodinou je pro něj to nejdůležitější. Hodně se ovšem lidé začínají zajímat také o výstavy a samozřejmě i o sportovní kynologii.

Jaký má vlastně chodský pes podle vás být?

Zdravě sebevědomý, temperamentní, veselý, a hlavně pohodový a vždy dobře naladěný. Bohužel je důležitý i přístup majitele. V poslední době špatnou vizitku chodčákům dělají někteří majitelé, kteří si myslí, že se chodčák nemusí vychovávat. Chodčák sice jako takový výcvik nepotřebuje, ale mnohdy si majitelé myslí, že nepotřebuje ani výchovu, což jsou dvě naprosto rozdílné věci.

Stanislava Jansová ■

chodčáky si ale lidé pořizují spíše pro radost a pro rekreační sport. Samozřejmě to ale není pravidlem, a za to jsem ráda.

Vaše rada zájemcům o výcvik s chodským psem?

Věnovat mu čas, nikam ho netlačit a vybrat si dobrého figuranta.

Co se vám vybaví, řekne-li se Gar z Dašického zátiší?

Mimořádná osobnost, nadšený pro jakoukoliv lumpárnu a bezkonkurenční ochránce rodiny.

Brooke a Baghira BlackMonster

Pamlsky Brrix neuznával

Trojice chodských „kluků“ se stala pro svou majitelku Ivu Jašíčkovou tou správnou trojkou do nepohody. Navíc se chodčáci Brrix a Drago na cvičáku rozhodně neztratili!

Po hovawartovi jste si pořídila chodského psa – proč?

K hovawartovi jsem chtěla psa s delší srstí, menšího než hovawarta, který by se hodil i ke sportovnímu výcviku. Po zvážení vlastností různých plemen jsem se rozhodla pro chodského psa.

Zkusíte pro nás obě plemena srovnat?

Hovawarta jsem měla pouze jednoho, a byla to velká osobnost. Moc nemusel cizí psy ani lidi, ale jako chůva a ochránce pro štěně chodčáka se osvědčil dokonale. Chodský pes je spíše společenský, hodně závislý na majiteli, a potřebuje

Ch. Argas Gery-Jane, nar. 6. 10. 2009, o. Cyr z Boršova, m. Hereta daraskár, chov. J. Kunická. Výstavy: slovenský a český šampion krásy. Zkoušky: ZZO, BH, ZM, ZOP, ZPU1, ZVV1, FPr1, IPO-VO, FPr2, FPr3, APr1, SP1, UPr1, UPr2

zaměstnat jakoukoliv činností, nebo si nějakou najde sám.

Výcviku jste se věnovala se třemi chodskými psy. Co na kterého z nich platilo?

Pro Brrixe byla největší motivací při výcviku pískací hračka a pochvala, pamlsky neuznával,

Ch. Argas Gery-Jane

a to ani na stopě. Drago je v tomto ohledu pravý opak, hračky ho nezajímají vůbec, ale pro krmení by se „rozkrájel“. Argas je kombinací obou, někdy má raději pamlsky, někdy balonek, a pochvalu samozřejmě vždycky.

Hlavní je mít radost, když se cvik dobře povede, a dát jí najevo, a nezapomenout na oblíbenou odměnu. Když se nedaří, dát na konec tréninku nějaký cvik, který pes dobře umí, ať se skončí pozitivně a pes se těší na další trénink. S Brixem (složil i zkoušku ZVV2) se cvičilo dobře, ale nejvíc práce s ním bylo na stopě. Tam nebyl bohužel zcela spolehlivý. A naopak třeba Draga obrana vůbec nebavila, takže jsme se začali víc věnovat stopám, na ty se vždy těšil, a těší se i dnes ve stáří.

Dost chodských psů má problémy s obranou. Proč si myslíte, že tomu tak je?

Nedomnívám se, že by to byl nějaký velký počet, najdou se samozřejmě i výjimky, ale pokud má majitel dost trpělivosti a zkušeného figuranta, obrana psa ve většině případů baví a těší se na ni.

Co brání chodským psům v účasti například na výběrových závodech podle IPO3 či ZVV3?

I na těchto závodech se již chodský pes objevil. V obraně se chodák většinou nevyrovná razancí ostatním plemenům, ale v poslušnosti a na stopě může mít rovnocenné výsledky. Je tedy i na majitelích, zda se na tento typ závodů přihlásí.

S Argasem máte složené zkoušky, které nemusí být pro všechny naše čtenáře známe. Můžete nám představit dvě z nich – Apr1 a UPr2? Jak jste se na ně připravovali a jak pak probíhaly?

Zkoušky Apr1 i UPr2 jsou podle mezinárodního zkušebního řádu, takže i příprava na ně probíhala stejně jako na kompletní zkoušku IPO. Apr1-3 jsou zkoušky ve stejném rozsahu jako IPO1-3, ale beze stop. Zkoušky UPr1-3 jsou pouze poslušnosti.

Která část výcviku baví vaše kluky nejvíc – stopy, poslušnost, nebo obrana?

Brix měl nejraději poslušnost, ale i obranu si užíval. U Draga jednoznačně vyhrály stopy. Argase baví všechno, hlavně když je nějaká čin-

Brix Barracuda Aces a Drago Gold Nova

Drago Gold Nova, nar. 10. 11. 2002, o. Ch. Brix Barracuda Aces, m. Elita Prima Nova, chov. P. Pavlík. Výstavy: český šampion, český veterán šampion, CAJC, res. CAC, 5x CAC, BOB, NV, BOV. Zkoušky: ZZO, BH, ZOP, ZPU1, ZPS1, FPr1, FPr2, FPr3, FH1, FH2

nost. Mně se líbí všechny oddíly, nejvíc vždy ten, ve kterém se nám momentálně nejvíc daří.

Co byste poradila zájemcům o výcvik s chodským psem? Na co by neměli zapomenout?

Ať se chceme věnovat jakémukoliv druhu výcviku, chce to nespěchat, cvičit pozitivně, pro radost psa i majitele. Chodský pes není plemeno, které by dobře snášelo tvrdý drill, ale chce to i pevné nervy, protože chodák přemýšlí a rád vymyslí něco, čím by páníčka překvapil.

Vaše další sny a cíle v pejškařině?

Mít hlavně zdravé a pohodové psy, ve výcviku složit ještě nějaké vyšší zkoušky, a pokud se bude trochu dařit i na výstavách, bude to příjemný bonus.

Co se vám vybaví, řekne-li se chodský pes?

Parták a kamarád do nepohody.

Stanislava Jansová ■

Foto: I. Jašíčková

inzerce

DOPŘEJTE SVÉMU PSU TO NEJLEPŠÍ
ZE SEVERSKÉ PŘÍRODY

Příroda napříč severskými zeměmi je neuvěřitelně krásná a plná vynikajících delikates. Vybrali jsme ty nejlepší ingredience ze spíše naší přírody, abychom vám přinesli tři nové zajímavé příchutě krmiva pro psy. Z čerstvého losího, lososího a jehněčího masa jsme vytvořili pokrmy, které bude Váš pes milovat – kompletně bez zbytečných přídatných látek. Přirozeně.

Nordic by Nature™ je k dostání jako exkluzivní paštika a suché krmivo. Nyní v prodejnách blízko Vás.

Jak vystavit chodského psa?

Neopakovatelná povaha chodského psa se vyznačuje přátelským chováním, snadnou ovladatelností, učelností, radostným temperamentem a přirozenou kontaktností s handlerem. Pro jeho vystavování je ohromnou výhodou i vybroušená schopnost rychlého přechodu mezi aktivní a klidovou fází pohybu a postoje.

Výstavy

Naprostou doménou jeho účinkování jsou samozřejmě české výstavy všech typů, což je z hlediska propagace plemene pro širokou veřejnost jeden z podstatných prvků. Účast na českých mezinárodních a národních výstavách se pohybuje někde mezi počty 25–40 jedinců, zato výstavy speciální a klubové v posledních letech překračují 150 jedinců! Klobouk dolů před všemi, kteří se plemeni poctivě věnují. S chodským psem se setkáte poměrně často i ve výstavních kruzích na Slovensku a v Polsku. Díky úpravě Výstavního řádu ČMKU z roku 2009 se mohou všichni zúčastnění předvést a držitelé BOB soutěžit ve Velké národní ceně, jejíž jedinečný systém je zaměřen právě na propagaci uznaných i neuznaných českých národních plemen na veřejnosti, na mezinárodních výstavách se pořádá povinně. Z pohledu výuky vystavování je to báječná příležitost pro nenahraditelný trénink v reálných podmínkách, neboť do finálového kruhu mohou k prezentaci plemene nastoupit všichni ocenění psi bez ohledu na získanou známku, aby se ukázali široké veřejnosti v plné kráse. Držitelé BOB pak soutěží o titul vítěze. Druhou šancí na umístění na stupních vítězů je finálová soutěž pro plemena neuznaná FCI, někdy uslyšíte i pojem skupina XI., kam chodský pes také patří. Přičteme-li ještě soutěže párů a chovatelských

skupin, určitě se nedá říct, že by chodské psy nebylo vidět. Naopak, kupříkladu v posledních letech soutěžící chovatelské skupiny i páry mají k mé velké radosti stále rostoucí úroveň a jsou pravidelně vidět na stupních vítězů.

Požadavky na předvedení

Vzhled: Středně velký ovčák s bohatou srstí by se měl vyznačovat celkově ladnými liniemi v souladném poměru kompaktního vzhledu, obdélníkovým rámcem těla s dlouhou elegantní šjíjí a s perfektně stojícíma ušima na hlavě i pozorným a vnitřně laskavým výrazem. V postoji mu sluší vrozená přirozenost, s jakou dovede ukázat svůj smysl pro sledování okolí a klidné hlídání dění kolem sebe. Silueta chodského psa by nikdy neměla postrádat vpřed směřující a dokonale vzpřímené uši, jež tvoří ladnou protiváhu ocasu, v klidu volně spuštěnému a visícímu v lehkém oblouku. Na první pohled zaujme diváka i rozhodčího rovněž rovný pevný hřbet. A v neposlední řadě patří k chodskému psovi i kontakt s handlerem, spojující jeho přizpůsobivost, aktivitu i poddajnost a snadnou ovladatelnost.

Pohyb: Jako vytrvalý klusák by měl disponovat prostorným lehkým pohybem s nízkou akcí při diagonálním posunu končetin. Hřbet je v klusu pevný, krk je nesen zcela přirozeně povyš, hlava směřuje většinou vpřed, nechýbějí pozorně

vztyčené uši. Handler si vydatně zaběhá, a má-li k tomu dispozice on i pes, pak je předvedení v plynulém dlouhém a nerušeném klusu na lehounce prověřeným vodítku takřka ideálem.

Prvky předvádění

Vodítko: K tmavému psu samozřejmě tmavé barvy, může být černá předváděčka, případně s kovovým řetízkiem, schovaným v bohatém límci srsti krku, tmavě hnědé kožené vodítko (namaštění kůže vodítka nejen změkčí, ale i ztmaví). Vyplatí se pečlivě vybrat materiál, který necuchá srst v límci.

Oblečení handlerů: Chodský pes je pes všestranného zaměření se zdůrazněním pracovní složky v řadě činností. Zaručeně nepatří mezi typické výstavní baletky, s nimiž se do kruhu chodí jako na ples, s výjimkou soutěže Šampion šampionů, kde je třeba se přizpůsobit zvyklostem. Na venkovní výstavy je nutné především kvalitní obutí, polosportovní oděv, což na významnějších akcích nevyklučuje u pánů košili nebo minimálně tričko s límečkem a u dam ke kalhotám třeba blůza s vestičkou, do které se dobře schovají odměny či hračka. Pozor na dlouhé rozepnuté vlající blůzky nebo polo-košile, jejichž cípy mohou psovi nepříjemně vlátnad hlavou a být příčinou sklopení uší. Finálové soutěže mezinárodních výstav si v dnešní době

zaslouží košili a sako, oblek i jednoduchý kostým. Však budete na fotkách jednou provždy...

Postoj: Jako správný ovčák by měl i chodský pes stát pevně a zcela vyváženě na všech čtyřech končetinách. Hrudní končetiny jsou vždy kolmo k podkladu a ve vzdálenosti přirozeně kopírující šíři hrudníku. Pánevní končetiny stojí nejčastěji rovnoběžně a jen nepatrně za tělem, tak, aby podpořily obdélníkový formát, rovný hřbet, tvar zádi a úhlení. Handler stojí nejčastěji vedle psa s vodítkem v levé ruce (ideálně se složeným vodítkem v ruce, aby psovi neviselo nad hlavou a nerušilo pohled posuzovatele) a motivuje jeho pozornost a držení odměnou nebo malou hračkou. Pokud se to dvojice naučí, je možné použít i postoj, kdy je handler před psem, neboť ocas je ponechán v přirozené poloze a hlavní pozornost směřuje k výrazu psa, k postavení hlavy a k poloze uší. Díky snadné ovladatelnosti chodčáků mají handleři takřka nepřeberné množství možností spolupráce s tímto psem. Jejím základem je společná aktivita i hra, zájem o aportky a o odměny, nikdy dril a strojové předvádění. Chodský pes jako správný hlídač čte potřebné informace především z řeči těla handlera, z jeho pohybů a gest. Při jeho kontaktnosti a snaze vyhovět někdy stačí i drobný posunek nebo změna mimiky tváře, mlasknutí, lusknutí, cokoliv zajímavého. Podstatné je, aby byl handler zajímavým partákem, s nímž není nuda a s nímž se i výstava stává součástí společně stráveného času. A ti, jejichž doménou je pracovní výcvik, mohou výstavy jednoduše pojmout jako jeden z drobných prvků, které spolu jen tak mimochodem zvládnou.

Pohyb: Vytrvalý, volný, pravidelný a prostorový klus s tempem ideálně těsně před hranicí přechodu do cvalu dává možnost prezentovat všechny kvality kompaktního ovčáka, jehož končetiny mají díky delšímu formátu těla dostatek prostoru pro pohyb vpřed. Na rozdíl od cviků a pohybu v klasické poslušnosti by měl mít pes kolem sebe víc prostoru, čili neměl by se handlerovi lepit na nohu jako při chůzi a klusu u nohy. I důslednou výměnou běžného vodítka za výstavní před každým výstavním tréninkem lze dát psovi jasně najevo, že teď je chvíle pro jeho maximální a přirozený projev v klusu, kdy se pohybuje vpřed, v nejlepší případě drží pozorně vztyčené uši a jen občas jukne po handlerovi. To je samozřejmě věc cviku, sebedůvěry, vzájemné důvěry ve dvojici i zkušenosti dvojice. Obrat ve figuře Tam a zpět se nejnázve provádí jako vnější mírným obloučkem, kdy pes nevyjde z tempa klusu. Je k psovi fér ho před obratem oslovit alespoň jménem a upozornit na obrat, což platí i pro moment, než handler zastaví z pohybu a přejde do postoje.

Tipy a triky:

– V postoji by měl stát pes k posuzovateli bokem, hlava směřuje vpřed nebo k rozhodčímu. Pohlíďte si jen, abyste po prvku Tam a zpět nepostavili psa rozhodčímu až pod nohy, ideální vzdálenost pro postoj je 1,5 až 2 metry od něj.

– Nechte psovi jeho přirozenost v postoji i v pohybu. Rozhodně není chyba, jestliže se na vás ohlédne, podívá se po rozhodčím nebo sleduje své okolí. Je ovšem na vás, abyste dobře odhadli situaci a vždy znovu navázali se psem spojení. U plemene, kde má řada jedinců účastnicích se výstav minimálně základy poslušnosti, by jeho krásné předvedení nemělo být problémem. Vždyť výstavy nejsou o ničem jiném, než o jedné z forem vzájemné spolupráce.

– Majstrštykem vystavovatele chodského psa je sladění termínu výstavy a odhadu ideální výstavní kondice srsti. Občas je to jako věštění z křišťálové koule, neboť srst se v závislosti na věku, na vývoji počasí, na ročním období, na hormonálních výkyvech u fen a na individuálním vypsívání pohybuje od nádherného bohatého osrstění téměř ke stavu připomínajícímu naháčce. Chce to pevné nervy a někdy i hodně štěstí.

– Používáte-li k motivaci psa v kruhu hračku, neměla by vydávat pro ostatní rušivé zvuky. Spíš je lepší systém „ukázat a schovat“, což vzbuzuje zájem psa, ale ne přehnanou reakci a chňapání po hračce.

– Začnete-li s přípravou chodského psa odmělička, zlatem se vám odmění. Myslím zlatem v podobě medailí a pohárů. Ten, kdo dokáže svého psa předvést v souladu s jeho naturelem, to znamená plynule, klidně, přátelsky, bez zbrkllosti a bez zbytečného přetahování a stresu, má k vítězství našlápnuto.

Páry a skupiny

U chodských psů ráda zmiňuji zvláště aktivitu jejich majitelů v soutěžích párů a chovatelských

skupin. Je radost vidět sladěný pár, snadno ovladatelný a běžící stejným krokem. Je velikým potěšením dívat se na souladně a atraktivně oblečené handly, u kterých je zjevné, že předvedení svých psů věnovali péči i úsilí. Poděkování patří všem, kteří tak aktivně pracují na propagaci plemene.

Stupně vítězů

Speciální zmínku si zaslouží stupně vítězů, na které se řada chodských psů dostane a kde jsou mnozí jako doma. Na stupně můžete psa postavit buď bokem k fotografům, nebo čelem mírně šikmo vpřed pro úsporu místa. Na menší stupně můžete psa posadit, a to opět bokem, mírně šikmo nebo téměř čelem. V každém případě by neměl chybět výraz psa a pozorně vztyčené uši. Možnosti jsou dvě. Buď volnou rukou

upoutáte pozornost psa sami, nebo, a to častěji, ho posadíte a nerušíte, protože zbytek práce udělají fotografové, kteří v zájmu kvalitní fotky na psy zapískají, zavolají, zamaskují nebo někam hodí předmět, jenž vzbudí zájem psů. Tady je důležité netříštit pozornost psa mezi sebe a fotografy, ale jen podpořit jeho pěkný postoj nebo sed. Tak se dočkáte krásných fotografií a výtečné prezentace svého plemene. A propos, jako handleři se prosím usmějte, ať je vidět, že máte radost.

Nejčastější chyby: Nedostatečné spojení mezi psem a handlerem a malá motivace, pes se nudí nebo projevuje obavy, absence výrazu a sklopené uši, pánevní končetiny v postoji příliš široce postavené nebo postavené více pod tělo, hrudní končetiny příliš úzce postavené, v postoji moc zakloněná hlava, na výstavu nedostatečně opečovaná srst (chybí lesk, srst je zacuchaná, pes nemá tvar, v srsti jsou odumřelé přerostlé chlupy atd.), mimochod či přílišná zbrkllost handlera při manipulaci se psem. Stačí ubrat na rychlosti, zhluboka se nadechnout a uklidnit.

Ing. Libuše Brychtová ■

Foto: Ing. H. Brychta, J. Žáková, J. Kudrnáčová

Věřím, že chodský pes bude uznán!

Chodský pes je pracovní ovčák každým svým „chlupem“ a se svým pánikem jde nadšeně do všemožných aktivit. A s přehledem zvládne výstavní mola, která mu navíc sluší. Nejen o nich jsem si povídala s Jitkou Žakovou.

Proč vás pomyslný práh překročil svou tlapou právě chodský pes?

Po smutném rozloučení s dlouhosrstým německým ovčákem s PP Rexem jsme hledali rodinného psa vhodného k dětem. Věděli jsme, že to bude opět chlupatý ovčáček plemeno. Váhali jsme mezi koly, belgickým ovčákem a chodským psem. O tom posledně jmenovaném jsme do té doby pouze četli. Na živo jsme se s chodčáky setkali na výstavě, kde vedle sebe leželi hned tři psi. Náš tehdy tříletý syn k nim přiběhl, začal je hladit, a po rozhovoru s chovatelkou bylo rozhodnuto. Prořídíme si chodského psa!

Fenku Coru Dolský mlýn jsme si domů přivezli v roce 2004. Učarovala nám milou přátelskou povahou, učenlivostí, temperamentem, dobrou ovladatelností, přítulností i krásou. Stala se miláčkem celé rodiny a později zakladatelkou naší chovatelské stanice Regenia Bohemia. Nyní s námi v domácnosti žije pět chodčáček, čtyři fenky a jeden pes.

Vaši psi mají jako jediní z plemene titul vítěz Evropy, BOB na evropské výstavě, vítěz veteránů Evropy a Central-East European Winner. Jak zní návod na výstavně úspěšného chodáka?

Úspěchů svých chodských psů i odchovů si vážíme, jsou oceněním naší chovatelské práce, přinášejí nám radost, uspokojení a motivaci do budoucnosti. Tituly, které zmiňujete, patří Coře a její dceři Arri Anne. Holky jsou několikaletými šampionkami a máme to štěstí, že výstavy baví je i nás. Rádi cestujeme, výstavy bereme jako společenskou událost, setkání s přáteli a s lidmi, se kterými nás pojí společné zájmy. Pro mě osobně je to odpočinek od po-

měrně náročných práce i studia. Obě děti, dcera Monika i syn Petr, se věnují dog handlingu a junior handlingu. Domnívám se, že univerzální návod na výstavně úspěšného psa neexistuje. Je spousta faktorů, které mohou ovlivnit úspěch, případně neúspěch na výstavě. Samotné vystavování je o souhře a komunikaci předvádějícího se psem. Je potřeba vycítil náladu psa, podpořit ho, aby cítil oporu, lásku a důvěru, a za výkon ho náležitě odměnit pochvalou, pamlskem nebo hrou s míčkem.

Tomu všemu předchází řádná socializace a postupný nácvik od šteněčího věku. Je důležité od mala psa učit chůzi na vodítku, ukazovat zuby, nechat na sebe sahat od cizí osoby, trénovat výstavní postoj a běh. Ne každý jedinec je pro vystavování vhodný, ne každý ustojí atmosféru ve výstavním kruhu, ostatní psy, pachy a rušné prostředí. Zčásti se to dá natrénovat, ale i tak se pozná, kdo se převádí rád a s úsměvem. U chodčáček je to dost vidět, zvlášť na postavení uší a na elegantním držení šije.

Jak náročná je úprava srsti chodského psa, aby obstál ve výstavním kruhu?

Srst chodského psa je bohatá, hustá a dlouhá. Má samočisticí schopnost, přesto k běžné základní péči patří nejméně 2x týdně srst vykartáčovat a jemným hřebenem rozčesat delší partie kolem uší, na krku, na nohou, pod břichem a na ocase. V době línání vyčesáváme pravidelně každý den. Koupání těsně před výstavou není vhodné, srst je pak otevřená. My koupeme podle potřeby cca jednou za 2-3 měsíce. Používáme šampon na černou srst a prostředek pro snadnější rozčesávání. Úprava srsti večer před výstavou spočívá ve velmi důkladném překartáčování a vyčesá-

ní, případně v zastřížení vyčnívajících chloupků na tlapkách.

Na co by vystavovatel (nejen chodského psa) neměl zapomenout při prezentaci psa v kruhu?

Už tu byla řeč o vzájemné důvěře. Pokud máte rádně natrénováno, je potřeba věřit sobě i svému psovi. Pečlivě sledovat dění v kruhu, naslouchat personálu a pokynům rozhodčího. Nepřenášet nervozitu a trému na psa. Víím, o čem mluvím, první výstavy jsem snášela hůř než maturitu. Je potřeba si uvědomit, že je to zábava, a ta je od slova bavít se.

Kterého výstavního úspěchu si nejvíc vážíte a proč?

U Corinky si vážíme titulu Central-East European Winner, dále ocenění res. BIG na Šampionovi šampionů ve skupině NON FCI v roce 2007 a loňského titulu vítěze veteránů Evropy, který získala ve svých deseti letech. Proč? Je to náš první chodčáček a zažívali jsme s ní poprvé výstavní úspěchy i nezdary. Byla nám skvělou učitelkou! Arrinka pokračuje ve šlápějích maminky. Za zmínku stojí titul klubový šampion, který mají jen dvě fenky chodského psa. Loňská Evropská výstava v Brně byla pro nás splněným snem. Arri získala titul vítěz Evropy a navíc ještě BOB z téměř 50 jedinců plemene.

Velké úspěchy sklízí náš odchov Confidius, který ve třech letech věku splnil podmínky českého grand šampiona. Na letošní speciální výstavě chodských psů byl vyhlášen nejlepším plemeníkem. Několikrát se nám poštěstilo vyhrát nejlepší chovatelské páry i skupinu na speciálních, oblastních, národních a mezinárodních výstavách. Za skvělou prezentaci naší chovatelské stanice bych moc ráda poděkovala všem aktivním páničkům našich odchovů.

Váš oblíbený rozhodčí, výstava?

Za léta, kdy se výstavám věnujeme, jsme se setkali s mnoha rozhodčími. Máme rádi odborníky, kteří našemu plemeni rozumějí, ctí standard a vědí, že chodský pes je plemeno středního vzrůstu s typickým vzhledem a krátkým orstěným uchem. K takovým podle mého názoru patří Miroslav Václavík, Zdeňka Holmerová, Andráš Polgár, Ladislav Kukla, Otakar Vondrouš a obětavá, trpělivá a vždy milá klubová rozhodčí Ivana Soldánová. Doufám, že ostatní, které jsem nejmenovala, se na mě nebudou zlobit. Máme rádi příjemný kynologický areál Interdogu na Krásné louce v Mladé Boleslavi, kde se konají výstavy několikrát v roce. Líbí se nám prostředí u řeky Jizery, dostatek prostoru, perfektní zázemí a vstřícný personál. Výborně organizovaná bývá Národní výstava v Klatovech.

Poznávají lidé na procházkách, že máte chodské psy?

V současnosti většina lidí chodčáky poznává, což je potěšující. Plemeno je stále známější, má

své příznivce a obdivovatele. Najdou se i takzvaní zaručení znalci, kteří se rozplývají nad krásnými kříženečky kolie a ovčáka a diví se, jak to, že jsou si tak podobní...

Jakou šanci dáváte chodákovi na uznání FCI?

Jsem optimistka a věřím, že k uznání dojde! Otázka je, za jak dlouhou dobu a za jakých okolností. Klub přátel chodského psa udělal velký kus práce. Prezentace plemene na Evropské výstavě v Brně měla u kynologické veřejnosti velmi příznivý ohlas. Uznání napomáhá stoupající zájem o chodské psy za hranicemi ČR.

Na co by majitel chodského psa neměl nikdy zapomenout? Pro koho se CHP hodí, a komu byste štěně nikdy neprodala?

Vzhledem k tomu, že máme pouze jeden vrh ročně, vybíráme zájemce opravdu pečlivě. Osobní

Cora Dolský mlýn, Arri Anne, Cheopsus Regenia Bohemia s chovatelkou

setkání před odběrem štěňátka, mnohdy i před narozením, je nejlepší volbou. Návštěva nových majitelů mnohé napoví o jejich charakteru a plánech a o prostředí budoucího domova. Preferujeme akční milující páničky, kteří se psovi věnují naplno. Potěší nás, když se se svými od-

chovy setkáme na svodu, na výstavě, na společné procházce nebo na jiné akci. Určitě bych nedala štěně do velkochovu ani tam, kde bych měla sebemenší pochybnosti, že by se štěně nemělo výborně, kde by mohlo jakkoliv strádat. Pokud váháme a něco nám na nových majitelích nesedí, raději si prodej rozmyslíme.

V případě zahraničních majitelů vyžadujeme vždy osobní předání štěňátka, vážní zájemci neváhají podniknout i dlouhou cestu. Máme dvě fenky v USA, další odchovance v Irsku, v Norsku, ve Finsku, ve Švédsku, ve Francii, ve Švýcarsku, v Holandsku a v sousedních zemích. Téměř se všemi majiteli jsme v kontaktu.

Co si představíte, řekne-li se chodský pes?

Ideální všestranný rodinný pes, pro nás láska na celý život.

Stanislava Jansová ■

Foto: J. Popková, archiv rodiny Žákovy

Petr Žák a Goldenius Regenia Bohemia (nejkrásnější pes NON FCI Mladá Boleslav)

Petře, v junior handlingu jsi dosáhl velkých úspěchů právě s chodským psem. Proč jsi vlastně začal soutěžit?

V junior handlingu soutěžila moje sestra Monika, a já jsem si to chtěl taky zkusit. Na své první výstavě v soutěži Dítě a pes jsem s Corou vyhrál. Byly mi čtyři a půl roku. Vystavování mě začalo bavit, a tak jsem pokračoval i na dalších výstavách.

Chodák v závěrečkách moc vidět nebyval. Poznali soupeři či dokonce rozhodčí, s jakým psem soutěžíš?

V době mých začátků chodáci moc známí nebyli. V posledních letech rozhodčí i většina junior handlerů chodského psa poznává.

Kterého svého úspěchu si nejvíc ceníš a proč?

Nejvíce si cením reprezentace České republiky na dvou světových výstavách. V roce 2013 na WDS v Budapešti jsem postoupil do nejlep-

Pro chodáka je důležitá pochvala

V soutěžích junior handlingu jsem si Petra Žáka již před lety všimla nejen proto, že „mužští“ v této soutěži nejsou zase tolik zastoupeni. Předváděl vždy chodského psa, a právě jejich kontakt byl jejich velkým plusem.

ší desítky mladých vystavovatelů. V loňském roce jsem soutěžil na světovce v Helsinkách. Na Evropské výstavě v Brně jsem se z předkol dostal až mezi nejlepší tři handlersy prvního výstavního dne, a tím jsem postoupil do velkého finále. Vážím si možnosti setkat se s mezinárodní konkurencí, poznat odlišné techniky předvádění i různorodé přístupy zahraničních rozhodčích a navázat nové kontakty se soutěžícími z jiných zemí světa.

Kterou figuru jsi měl v JH hodně rád, a kterou naopak nejméně a proč?

Nejraději mám osmičku, protože mi připadá nejzajímavější. Jsou v ní čtyři obraty, rozhodčí vidí psa ze všech stran, důležitá je souhra handlera a psa. S ostatními figurami nemám problém, nemám žádnou neoblíbenou.

Při JH si měníte psy – v čem ti přišla prezentace CHP a jiných plemen opravdu rozdílná?

Při předvedení chodského psa je důležitá pozitivní motivace, dobré zacházení a pochvala. Mám zkušenosti i s jinými plemeny, na která platí větší důraznost (například grónský pes, bloodhound). Zpočátku mi přišlo při výměně nejsložitější předvádění malých plemen, zejména na stole.

Vypekl tě někdy tvůj chodák ve výstavním kruhu?

Vystavuji hlavně s Arrinkou, se kterou jsme dokonale sladění, skvěle poslouchá a výstavy jí fakt baví. Jedinou nevýhodou je, že chodák je závislák na ostatních členech rodiny. Mamka má zákaz focení a pobytu u kruhu.

Jaké jsou tvé další cíle a plány v kynologii?

Vystavovat a soutěžit chci i dál, i když časové možnosti budou omezenější. Rád bych se víc účastnil výstav v zahraničí, i ve vzdálenějších zemích.

Stanislava Jansová ■

Foto: J. Bendl

inzerce

Regenia Bohemia

chovatelská stanice chodských psů

– rodinný chov s láskou a vynikajícími výsledky

poradenství, dog handling, junior handling
Jitka, Monika a Petr Žákoví
telefon: 606616154,
e-mail: jita.cora@seznam.cz

